

újváros

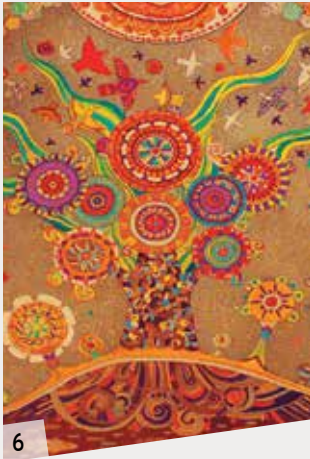
XXX. ÉVFOLYAM • SZEPTEMBER–OKTÓBER • ÁRA: 700 FT

2018
5. szám

SOKOLDALÚ MŰVÉSZET

*Az önkifejezésen és esztétikumon túl
az Alkotóval való találkozás pillanatai*

Tartalom

6

FÓKUSZ

4 nézőpont

Növekedni

Sudár Balázs

Kreatívan, boldogan

Szalamin Edit

Táncban találkozni

Antal Gergelyné Berényi Luca

6 körbejáró

Régi és új egységben

Kövesdi Lilla Dóra

Alkotás, mint terápia

Lomniczi Júlia

A szépség határai

Tamásné Bese Nóra

12 arckép

Zenéből épült hidak

Interjú

Guessous Majda Máriával

Simkó Zsófia

12

AKTUÁLIS

15 színfolt

Túl önmagunkon

Kovács Bertalan

18 párbeszéd

Templomrombolásokról körültekintően

Sudár Balázs

20 fénykép

Átható tekintet

Antal Gergely

Fotó: Fecske Orsolya

fotóalbumából

22 hírmozaik

Isten álma az egység

Ferenc pápa

Felemelő művészet

Tusnádfürdőn is forog a kocka

Csíkné Sisák Zita

15

LELKISÉG

24 alapkö

A művészet hivatása, hogy reményt adjon

Chiara Lubich

25 élőforrás

Nyomot hagyni

Ferenc pápa

26 életige

Szeptember – Adjuk meg magunkat Isten hívásának

Letizia Magri

27 igenlét

Hogy vagy?

Szemükbe néztem

28 életige

Október – Szabadság a Lélek vezetésében

Letizia Magri

29 igenlét

A szeretet nem költözhet el

22

MINDENNAPOK

30 gyöngyszem

Utazás ajándékba

Feketéné Éva

Bíróság másként

32 tettekész

Hívása önkéntes

Smohay Ferenc

34 életmód

Éljen a fantázia!

Visy Petra

36 meseország

Ősz a szőlőhegyen

Barlay Ágnes

Rajzolta: Jánossy Zsófia

38 szemrevaló

Szigorú időrendben

Antal Gergely

Világevők

Göbel Ágoston

39 derűlátó

Nézőpont

Walter Kostner

► Antal Gergely

Művészetközelen, Istenközelen

Szeptember 1-jén a tatabányai Jászai Mari Színházban jártunk a feleségemmel. Nászajándékba kaptuk a jegyet, és nem tudtuk mire számítsunk, hiszen vidéki színházban nem sokszor jártunk még, ráadásul a darab kortárs, s mostanában mindenhol csak afféle „kortárs” darabokat láttunk, nyakatekert, kiforgatott rendezésben, ideologizált és aktualizált mondanivalóval... Nem volt róla sejtésünk, mennyire jól fogunk szórakozni, sírva nevetni, mélyen elgondolkodni a darabon, a *Csoportterápián*. Rendkívül pozitívan csalódtunk! Fergeteges színészek, rendezés, zseniális párbeszéd, tömörség és kifinomultság, s aktualitása ellenére sem hatásvadász, egy-egy jelenete napokig a fejünkben ragadt és újra meg újra beszélgetésre készített. Ilyen egy igazán remek találkozás a művészettel! Ma-napság amúgy is egyre nehezebb behatárolni, ki mit is ért művészet alatt, de ez a színházi élmény megmutatta, hogy milyen a jó művészi előadás: átmozgatja a lelkünket, minden eleme szándékos, többféle értelmezéssel és elsőre nem feltétlenül fölfogható mögöttes tartalommal.

Mindig is az életem egyik fontos eleme volt a kultúra, a művészet, akár mint önkifejezési mód. Így különös örömmel fogadtam a hírt, hogy az Új Város őszi száma a művészet témakörét igyekszik közelebb hozni az olvasókhöz, legyen szó akár lelkigyakorlatos táncmeditációról, az iskola felelőségéről a gyermekek művészeti fogékonyságának fejlesztésében vagy az emberi szépségről magáról. Hiszen hol maga a Teremtő a művész, mikor az embert megalkotja, és a szülőnek adja meg a felelőséget, hogy a művét szépnek lássa és láttassa – hívja föl a figyelmet Tamásné Bese Nóra a gyermekkori plasztikai műtétek kapcsán. Hol viszont az ember képezi le Istent, ahogy a FényKép

rovatban Fecske Orsolya festőművész is teszi. Nem csak mi vagyunk az eszköz, de maga az alkotófolyamat is az, mikor terápiára használjuk segédletként – derül ki Lomniczi Júlia cikkéből.

A művészet társadalmi hatásáról olvashatnak Kövesdi Lilla Dóra tollából, aki az észtországi etnofuturista mozgalmat mutatja be, ahol egy kis nép a százados hagyományait igyekszik valahogyan átmenteni a „modern jövőbe”.

A zene és a kultúra társadalmi küldetését hordozó szerepéről mesél nekünk Guessous Majda Mária magyar-marokkói énekesnő, akinek missziója a kultúrák közötti hidak építése. Sudár Balázs a templomrombolások kapcsán messzebb vizekre evez velünk, ahol a kiindulópont az emberi alkotás és annak megőrzése – vagy éppen meg nem őrzése a közösség elfogyása által.

Természetesen fő témánk mellett igyekszünk olvasóinkat más körökbe is bevonni. Színes élménybeszámolót állítottunk össze a Fokoláre Mozgalom fiataljaival az ideji, maniliai Genfestről, egy világméretű találkozóról, melynek célja korlátaink leküzdése az emberiség egységének érdekében. A HírMozaikban tájékozódhatnak Ferenc pápa Dublinban tett látogatásáról és találkozásáról a világ családjával. Tusnádfürdőről is hírt adunk, ahol a közelmúltban köztéri Szeretet-dobókockát avattak.

A melankolikus, remélhetőleg szép színekkel kecsegtető őszhöz szeretettel ajánlom Kedves Olvasóinknak e számot! Azoknak, akik munkájukból vagy lakhelyükből kifolyólag ilyenkor a természetbe vágnak, és nem jutnak el például az Ars Sacra fesztiválra, vagy azoknak is, akik rajonganak zenéért, táncért, irodalomért és képzőművészetért. Kellemes olvasást, elmélkedést, gondolkodást kívánok! ///

PSZICHOLÓGIA

Növekedni

Állandó küzdelmet folytatok az elemekkel. A saját belső elemeimmel. Olyan ez, mint egy labirintus. A személyiségemben is próbálok 203 centis lenni, és át-átkukucskálni a falak fölött, vajon merről látom a kijárat fényét, hogy teljesen mégse veszítsem el az irányt.

Azt tapasztalom, hogy a saját magam által állított akadályok tartanak fel a legjobban. Nem mintha én akartam volna ezeket az akadályokat, inkább olyan ez, mint a folyó hordaléka: ahol foggya a lendülete, ott lerakja és kerülgetni kezdi. Vannak nagyobb és jelentéktlenebb problémák. Néha elég kicsit erőt venni magamon, máskor jobban neki kell futni és kitartóbbnak lenni. Két fontos pillért határoztam meg magam számára.

Az első pillér az *őszinteség*. Minden megoldás ezzel kezdődik: fel- és beismerjük, hogy létezik probléma. Ehhez az őszinteség mellett elengedhetetlen az önismeret. Vagyis észre kell venni magunkban azokat a tulajdonságokat, szokásokat, amiken változtatni kellene. Ehhez nagyon jó tükör a mellettünk lévő ember. Ha az ő szemén keresztül nézzük magunkat, akkor nagyobb eséllyel látunk meg olyan problémákat, amiket magunktól észre sem veszünk,

másokat viszont kifejezetten irritálhatnak. Persze bizalom kell ahhoz, hogy engedjük a másikat a gyengeségeinkről beszélni, anélkül, hogy egyből védekezni vagy megsértődnénk rajta. Ehhez le kell tennünk a büszkeségünket, de szükséges az is, hogy a másik részéről érezzük a jó szándékot, a segítség vágyát. A következő lépés beismerni, ha hibáztunk. Nagyon nehéz, és sokszor a legjobb szándék mellett is megtartjuk a hibáink egy részét, mert kényelmes, mert túl mélyen rögzült, és nagyon sok energiát kéne befektetni a változtatásba – rosszabb esetben valamiféle vélt vagy valós előnyünk származik belőlük.

A második pillér *a cél szem előtt tartása*. Mindez nem ér egy fapapucsot se, ha utána nem igyekszünk változtatni. Konzekvensen, a célt mindig szem előtt tartva, a probléma lényegére koncentrálni, folyamatosan visszajelzést kérve a környezetünktől. Ezekkel az interakciókkal, a célt nézve lehet csak valóban előre jutni – egyedül, viszonyítási pont nélkül nem.

Ha kísértésünk lenne felhagyni a küzdelemmel, mert kényelmesebb, mert pillanatnyilag egyszerűbb, mindig hasonlítsuk össze a pillanatnyi előnyt a kitűzött céllal. Nekem sokat segít, ha a folyamatot hosszú távon, egészében nézem. ///

Sudár Balázs

OKTATÁS

Kreatívan, boldogan

Korunk pedagógiai tevékenységének alapvető kihívása az az általános tapasztalat, hogy a világ változásának üteme rendkívül felgyorsult. Nyilvánvaló, hogy ilyen feltételek között a meghatározó pedagógiai orientáció a kreativitásra nevelés-oktatás kell legyen.

Közismert pedagógiai tapasztalat, hogy a gyerekek óvodás és kisiskolás korban a kreativitás páratlanul magas szintjét érik el. Gondoljunk csak a gyermekrajzok hallatlan eredetiségére, a tündéri verbális rögtönzésekre, zenei improvizációkra, a világ jelenségeinek magyarázatára kitalált „elméleteikre”. Mindez a spontán alkotóképesség megnyilvánulása, igazi ihletettség. Az óvónőkre és tanítóokra vár az a feladat, hogy a kreativitásnak e gyermeki képességét átmentsék a serdülőkorba, hogy az beilleszkedhessen a serdülőkor és az ifjúkor önmegvalósítási törekvéseibe.

Egykori tanárképző munkám tapasztalata alapján számomra az a kérdés fontos, hogy a művészetekben testet öltő kreativitás hogyan hat a közismereti tantárgyak tanulására a művészeti oktatást folytató iskolákban.

A hazai zenei nevelés „zászlóshajója”, a világszerte elismert és sikeres Kodály-módszer 2016-ban az UNESCO szellemi-kulturális örökség része lett, tavaly felkerült a hungarikumok közé. A módszerről közismert, hogy fejleszt a koncentrációt, ösztönöz az alkotói folyamatban való aktív részvételre, ami más tantárgyak elsajátítását is segíti. Ezt a tényt az agykutatók is igazolták. Tanári tapasztalat az is, hogy a művészeti nevelés érzékenyebbé tesz a műalkotások felismerésére és befogadására. Magyartanárok őszinte örömmel számolnak be a „művész-palánták” érzelmi életének rendkívüli gazdagságáról. Ha tekintetbe vesszük az agykutatók állítását az érzelmi intelligencia alapvető fontosságáról a személyiségfejlődésben, megértjük, hogy a művészeti nevelésben részesülő fiatalok az élet más területein is sikeresebbek, kreatívabbak, boldogabbak lehetnek.

A drámapedagógiai képzésben részesülő tanulók személyiségfejlődésének egyik komoly erőforrása a rendszeres és igényes szépirodalom-olvasás. Aki a szépirodalom ölelésében növekszik, képessé válik arra, hogy képzelete erejével színes, gazdag, boldog világot teremtsen magának. Az iskola célja pedig nem lehet más, mint boldog emberek nevelése, amiben nélkülözhetetlen eszköz a művészeti nevelés. ///

Szalamín Edit

LELKI ÉLET

Táncban találkozni

A lemenő nap fénye átragyog a fákon, a természet lágy hangjai vesznek körül, ahogy a ház előtt kiszállunk az autóból. Csend van. A város forgatagából kijöve azonnal megérezem e hely méltóságát, hogy itt a teremtés legapróbb fűszálától kezdve mindent tisztelet övez. Magával ragad a lelkiélet. Így érkeztem 2016 tavaszán a dobogókői Manréza Lelki-gyakorlatos Háza, hogy részt vegyek a hétvégi táncmeditációs lelkigyakorlaton. Több mint egy évtizednyi protestáns múlttal addig nem sokat tudtam a jezsuita lelkiületről. Nem ismertem azt a szemlélődő, meditatív jelenléte, amely olyan sajátos módon tud kapcsolatot teremteni Isten és ember között. A csend által mélyebben érzékeljük Isten jelenlétét, saját gondolatainkon túllépve, kiüresedetten tudunk belesimulni az Ő gondviselésébe.

A lelkigyakorlatos ház felső szintjén található egy kápolna, körben hatalmas ablakkal. Belépve az ember úgy érezheti magát, mintha a fák lombkoronájában lenne. A föld szőnyeggel borítva, a falak mentén imazsámolyok. Középputt a földön színes sál, rajta nagy, égő gyertya: a táncmeditáció szimbolikájában Isten jelenléte. Őt üljük körbe mi, s ebben az imádságos csendben hangolódunk Istenre és egymásra. Ennél

a lelkigyakorlatosi formánál nagyon fontos az utóbbi is: egymásra. A tánc legnagyobb titka talán éppen ebben rejlik: egymás számára akár ismeretlenül, szavak nélkül, de a közös mozdulatok útján egységet képezve egyesülünk a mindenki számára Középponttal. Így a Vele való találkozás közösségben megélt, de egyéni találkozás lesz. Egy-egy tánc – bár a zene és a mozdulatok egységesek – mindenki számára mást és mást jelenthet. A tánc során a maguk valóságában tárulnak fel Isten és önmagunk előtt az érzelmeink. Valóságos művészet ez. Olyan imaforma, mely során szavak nélkül oszthatjuk meg Istennel lelkünk legbelsőbb érzéseit. A táncok váltakozásával az emberi érzelmek széles skáláját járhatjuk be: a legtisztább örömtől, a hálán, vagy épp a csalódáson át a fájdalmas szomorúságig. Ez a váltakozás ugyanakkor azt is jelenti, hogy nincs lehetőségünk hosszán megmaradni egy-egy érzelemben. Előtörhet bennünk egy nehéz helyzet felgyülemlett feszültsége, de a következő táncban már továbblépünk a közösségben átélt, felszabadult öröm élményére. Ajánlom a táncmeditációt elmélyülésre, önmagunkkal és Istennel való őszinte szembenézésre! ///

Antal Gergelyné Berényi Luca

Régi és új egységben

► Kövesdi Lilla Dóra // // //

A finnugor nyelvet beszélő népek közül a magyarok és a finnek mellett az észtek alkotnak független államot. Az észti identitástól elválaszthatatlan, hogy az észtek önmagukra finnugor népként tekintenek. Mivel kis létszámuk ellenére az idegen uralom alatt töltött hosszú évszázadokat követően is megőrizték identitásukat, fontos kérdéssé vált számukra, hogy más, kisebb finnugor népeknek segítséget nyújthassanak identitásuk megőrzésében. Sokatmondó, hogy elsőként az észtek kezdték megünnepelni 1929-ben a Rokon Népek Napját. A minden év október harmadik szombatján megrendezett ünnepen számos programon lehet megismerkedni Észtországban a többi uráli nép kultúrájával és nyelvvel. Különböző kiállításokat, filmes estéket, színházi előadásokat és koncerteket is rendeznek, minden évben érkeznek művészek más uráli népektől (főként Oroszországból). S mindezt az *etnofuturizmus* szellemisége hatja át. Az *etnofuturizmus* egy adott népcsoport archaikus, prehisztorikus eredetű formavilágát, világszemléletét, a népi kultúra elemeit ötvözi a mai kor elvárásainak megfelelő dinamikus, progresszív, modern szemlélettel. Az irányzatra jellemző, hogy a régi forma új tartalmat kap, vagy éppen egy új forma kaphat régi tartalmat, például

Etnofuturizmus: művészeti irányzat a finnugor népek identitásának szolgálatában

a legmodernebb számítástechnikai eszközökkel készült animációs filmben is megjelenhet a népművészetre jellemző formavilág.

Európában a 20. század elején, még a Szovjetunió megerősödését megelőző időszakban a népi kultúrát több író, politikus és kutató szentnek, igaznak, romlatlannak ítélte. Ennek hatására erősen idealizálttá váltak a hagyományok, a viselet, a népi élet romantikus felhangot nyert. Aztán a század második felében egyre inkább a technikai haladás került előtérbe, háttérbe szorítva a népi hagyományokat. Ehhez hozzájárult a posztmodern áramlat, és az ezen belül létrejött avantgárd hatása is. Az avantgárdból a 20. század hajnalán vált ki a futuristák mozgalma, akik egyenesen elavultnak, haszontalannak és megsemmisítendőnek ítélték mindent, ami *hagyományos*. A futurista mozgalom tagadhatatlanul meghatározó hatással volt a Szovjetunió kultúrájára, és arra a módra, ahogyan a a kultúráról gondolkodni kellett. A népi kultúrához olyan konnotációk társultak, amelyek fényében elmaradottnak, elavultnak tűnik minden kulturális elem, ami a hagyományos paraszti társadalomból származik. Az 1960-as évek második felétől

az irodalmi és kulturális társaságok egyre merészebb hangnemet ütöttek meg, kimondták koruk problémáit, és nyíltabban kritizálták a hatalmat. Az 1980-as években már beszélhetünk a Szovjetunió hatalmának meggyengüléséről – ennek hatására még inkább felbátorodhattak a különböző irodalmi csoportosulások tagjai. Már a nyolcvanas években megvoltak az *etnofuturista* mozgalom előzményei, először csak az irodalomban jelent meg, később már több művészeti ágazatban is tetten érhetjük, mint a zene, a képzőművészet és a színház is.

1999 után megváltozott a megítélése, egyre elterjedtebbé vált az áramlat eszmei tartalma, meggyökeresedett az észtországi kulturális életben, és egyre több kis finnugor néphez jutott el. Az *etnofuturizmus* már megszületésekor magával hozza a performance és a happening megjelenését is, ezzel ésszel alkotók a volt szovjet tagállamokban élő művészek közül elsőként kezdik felfedezni és „alkalmazni” a performance által nyújtott lehetőségeket.

A Rokon Népek Programja keretein belül rendezték meg 2014 augusztusában az észtországi Sargverében a Finnugor Fiatalok Animációs Workshopját. A résztvevők között éssztek, magyarok, komik, udmurtok, marik is voltak. A workshopon néhány animációs film mari illetve udmurt nyelven készült. Az animációs filmekben keresztül az alkotók modern formában kívánják megszólítani a fiatalokat. A filmek témáját népmesék adják, maguk a filmek pedig oktatási célt is szolgálhatnak, hiszen közülük több is finnugor mitológiai témájú, vagy a néphagyományokhoz kapcsolódik. Mindegyik filmhez készült az orosz mellett angol felirat is, így az egész világon megismerhetik őket.

Az *etnofuturizmus* kifejezetten a finnugor népek kultúrájának és identitásának megmentését tűzte ki céljául, de megfigyelhető a tendencia, hogy egyre inkább uráli (= finnugor + szamojéd) áramlattá kezd válni. A kis népek gyökerei a mitológiában, a folklórban, a hiedelemvilágban erednek, tehát ezek ismerete hozzájárul önanazonosság-tudatukhoz. Ugyanakkor a mai kor emberének kérdéseit kívánja megválaszolni az ősi gyökerekhez, hagyományokhoz és világszemlélethez visszanyúlva.

Az *etnofuturizmusnak* nem célja, hogy a kultúra egyes elemeit romlatlanul, tökéletesen autentikus formában őrizze meg. Használni, alkalmazni is akarja azokat, ezért elkerülhetetlen, hogy

Foto: korminiform.ru, Копия Лискокей. Copyrighte Wpqa

újraértelmezze ezeket az elemeket. Az, hogy nem szentként tekint a motívumokra, és szokatlan, új módokon használja fel őket, egyáltalán nem *deszakralizálja* a népi kultúra elemeit, hanem teret ad számukra, hogy a mai világban is létezhessenek. Üllet Kauksi észtországi, vőro nyelven alkotó író az *etnofuturizmust* a kígyó vedléséhez hasonlítja: a kígyó az életben maradás érdekében levedli a bőrét, de ettől ugyanaz a kígyó marad. Így tehát a népi kultúra sem változik meg attól, ha bizonyos szegmenseit aktualizálják annak érdekében, hogy életben tartsák azt.

A hagyományok újraélése és újrafelfedezése az utódokra való átörökítés miatt is fontos. A hagyományt csak akkor lehet továbbadni, ha valahogyan sikerül *élőnek* megőrizni. Élő pedig az marad, amit használnak. A népi kultúrából, az ősoktól származó elemeket használni pedig nem lehet anélkül, hogy ne értelmeznénk újra azokat, és ne aktualizálnánk őket. Hagyományörzés és újítás: e kettő dinamikája élte ezt az áramlatot, és szolgálja a kis népek identitását. ///

”

„A kígyó az életben maradás érdekében levedli a bőrét, de ettől ugyanaz a kígyó marad.”

Foto: petsuru

Alkotás, mint terápia

Nemcsak gyönyörködtet és inspirál, a lélek mélyére hatolva gyógyíthat is a művészet.

pxhere.com

► Lomniczi Júlia

Manapság egyre többet hallani a művészet gyógyító erejéről, de mit is értünk tulajdonképpen művészetterápia alatt? Minden olyan segítő módszert így nevezünk, mely a különféle művészeti ágak eszköztrendszerét használja fel saját segítő, gyógyító, támogató (vagyis terápiás) módszereihez. Sokféle művészetterápiáról beszélhetünk, például a művészeti ágak szerint létezik tánc-, zene-, képzőművészeti-, vagy éppen biblioterápia (ebben az irodalmi alkotások feldolgozásán, és saját történetek írásán keresztül érik el a terápiás hatást). Mindegyik fajta művészetterápia kialakulásának saját története van – néhol akár az ókorba visszanyúlva, hiszen például már akkor felfedezték, hogy a zenének nyugtató hatása van a lélekre – ezen kívül saját módszerei, szakemberei, képzései. Sokszor vegyesen is alkalmazzák őket, mint mikor a zenehallgatás közben festünk. A célcsoport szerint is jónéhány irányzata van, elég csak magának a terápia szónak a fogalmát megvizsgálunk: jelenthet gyógyítást, segítséget, támogatást, megtartást, emellett még a másik ember tiszteletét, kísérését, védelmezését is. Én úgy fogalmaznám meg, hogy mindenhol segít, ahol elakadás van az ember testi–lelki–szellemi egységében, kezdve a komoly pszichiátriai megbetegedésektől, a pszichoszomatikus jellegű panaszokon át az életútbeli elakadásokig (kis-testvér érkezése, kamaszkor, vagy éppen a szülővé válás folyamatában), segítve az önismeretet, fejlesztve a személyiséget. Megemlíthetjük még

a szerepét traumák feldolgozásánál, vagy a gyermekvédelemben a különféle hiányállapotokból adódó fájdalmak oldásánál, de akár egy családon vagy gyermekközösségen belüli konfliktust is jól lehet művészetterápiával a megoldás felé segíteni. Sokszor mellékterápiaként alkalmazzák, ilyenkor a művészetterapeuta együtt dolgozik a pszichiáterrel vagy pszichológussal és jól kiegészítik egymás munkáját.

Én magam egyetemista koromban, egy konferencián találkoztam először a művészetterápia kifejezéssel, és örömmel fedeztem fel, hogy létezik olyan hivatás, amely összekapcsol számomra két fontos tényezőt: az embereken való segítség vágját és a képzőművészetet. Pécsre jelentkeztem, ahol az akkori művészeti és orvosi kar keresztmetszet képzéseként indították a művészetterápia szakot.

A tanulmányaim során hamar rádöbentem, hogy kamaszkoromban saját magamon alkalmaztam a képzőművészeti terápia módszerét, hiszen a sok akkori bennem lévő feszültséget, szorongást – de különféle gondolatokat, érzéseket is – megrajoltam, megfestettem. Ezek legtöbbször nem feltétlenül voltak esztétikus képek, de nekem nagy élvezetet okozott a létrehozásuk. Emlékszem, ahogy egy-egy kép megalkotása közben el tudtam mélyedni az aktuálisan engem foglalkoztató gondolatban, érzésben, és az alkotómunka végén megnyugodtam.

Ma már, végzett és gyakorló terapeutaként jobban rálátok, hogyan is hat ez a fajta terápia, mi történik velünk az alkotófolyamat során. Elsőként feszültséget old, mert valami, ami bennünk van és nyomaszt, kívültre kerül. Itt éppen a papírra. A megfelelő módszerrel, ráhangolódással egy meleg, biztonságos légkörben, a védelmet nyújtó terapeuta jelenlétében megengedhetjük magunknak, hogy befelé forduljunk, önmagunkra figyeljünk, koncentráljunk. Majd ebben a befelé figyelő állapotban – sokszor egy zene, vers hatására – képek jönnek elő. Belső képeket látunk, melyeket utána egyszerűen, akár csak festéket cseppentve egy vizes papírra, megjelenítünk. Kirajzolódik egy kép, amely bennünket tükröz, és tudunk hozzá viszonyulni. Közel érezhetjük magunkhoz, de akár össze is gyűrhetjük és ki is dobhatjuk. Tehát egy bennünk lévő érzést, nyomasztó gondolatot, traumát kivetítünk egy tárgyra. A képzőművészeti terápiában ez a papír, a zeneterápiában a hangszer és a dallam, a táncterápiánál a testünkkel, mozdulatokkal fejezzük ki benső világunkat. A zenéhez vagy tánchoz képest, amelyek nagyon intenzív élményeket adnak, a képzőművészeti terápia finomabb módszer. Három alapvető technikája van. A festés (akvarellal) az érzélemvilágunkat mozgatja meg. Képzeli el, ahogy a vizes papíron szétárad egy csepp festék, és nem tudjuk befolyásolni, merre folyik, pont mint sokszor az érzelmeinknél. A másik technika a gondolatvilágunkra

ható, koncentrációt igénylő ceruzarajz, és végül a harmadik az agyaggal való munka, ez pedig az akarati életet fejleszti.

A művészetterápiában minden esetben sajátos kommunikáció történik. A folyamat során olyasmiket fogalmazhatunk meg, fejezhetünk ki, melyeket más jellegű, beszélgetős terápiánál nem tudunk. Azért sajátos ez a kommunikáció, mert nem igényel verbalitást, vagyis a gyógyító tevékenység akár végig a művészi kifejezés szintjén maradhat, a bennünk zajló események szavakba öntése nélkül. Egyszer együtt rajzoltunk egy 15 éves, nagyon zárkózott fiúval, aki rajzolt egy fát a papír közepére. Nekem nem kellett kimondanom, hogy látod, ez a fa ábrázolja a te magányodat, hanem rajzoltam a fára egy ajtót. Hosszabb folyamat után a fiú papírt kért még, és lerajzolta az ajtón túli világot. Megnyílt, megmutatott magából valamit, pedig egy szót sem szóltunk egymáshoz. Ez a nonverbalitás különösen fontos például a traumatizált gyerekekénél, akiknek nagy könnyebbség, hogy nem kell újra elmondani – és így átélni – a velük történt fájdalmas emlékeket, de mégis kiadhatják azokat magukból. Itt megemlíteném, hogy az aktív, alkotó mellett létezik befogadó művészetterápia is. Ez utóbbinál különféle művészi alkotásokat, vagy akár egymás képeit dolgozzuk fel (pl. címadással, asszociációval), és próbáljuk általuk magunkat és egymást jobban megismerni. Érdekes még a terápia során a kész műhöz és az alkotás folyamatához való viszony. A kisgyerekeknél tapasztalhatjuk, hogy mikor élvezettel rajzolnak, nem állnak meg, hogy ez most szép és készen van, hanem teljes lényükkel benne vannak az alkotásban, egyre több réteget visznek fel a papírra, vagy egész történeteket játszanak el egy agyagdarabbal, de nem számít nekik a kész mű. Sokszor kiszakad a papír, vagy már az egész felismerhetetlen, a gyermek mégis boldog, hogy elmerült valamiben. Így van ez a művészetterápiánál is, vagyis nem az elkészült alkotás a fontos, hanem maga a folyamat. Nem feltétlen születik szép, vagy akár izgalmas kép, mert nem ez a lényeg. Maga a folyamat a lényeg, hogy kifejezhetünk magunkból valamit.

(Folytatás a 10. oldalon)

”

„Nem feltétlen születik szép, vagy akár izgalmas kép, mert nem ez a lényeg.”

”

„A problémás oldalon mindenkinél valahogy megjelent az óra, az idő hiánya.”

Végül egy közelmúltban történt esetet mesélnék el, amely a művészetterápia tágabb értelmezését mutatja be. Pedagógus-továbbképzésen sikerült időt szakítanunk egy montázsragasztásra. Ez szintén egy egyszerű technika, különféle újságokból kell tetszőleges képeket kivágni, hogy azokat összeragasztva egy üres papírra egy új kép születhessen. Azt az instrukciót adtam, hogy hajtsák félbe a papírt, és a jobb félre arról alkotson egy képet, amit nekik a pedagógus hivatás jelent, a bal félre pedig egy képet arról, hogy milyen ez a hivatás, amikor nehéz, amikor legszívesebben otthagynák az egészet. Nagyon kifejező képek születtek, amelyeket együtt dolgoztunk fel, és sorra vettük észre, hogy mindenkinél a problémás oldalon valahogy megjelent az óra, az idő hiánya, a folyamatos rohanás. Nagyon felszabadító volt a jelenlévő 32 pedagógusnak, hogy milyen hasonló problémákkal küzdenek, és meg is erősítették egymást a hivatásukban. Konkrét haszonnal szolgált még, hogy szántunk időt ezek után a tapasztalatcserére, így ki-ki a közösbe tehette a bevált módszerét az időbeosztásra, így konkrét jó ötletekkel is gazdagodhattunk.

A művészet terápiás hatását kihasználhatjuk akár a hétköznapokban is: ez lehet rajzolás, festés, de akár egy közös játék a gyermekekkel vagy egy finom étel elkészítése is. Ezek az örömet hozó tevékenységek új munícióval látnak el a sűrű hétköznapokhoz. Kívánok minden olvasónak minél több lehetőséget az elmélyült alkotó munkára! ///

Egy édesanyjának mindig a saját gyermeke a legszebb a világon. Nem baj, ha kanccsal, ha eláll a füle, a mienk, és ezért gyönyörű. De mi van, ha az a gyermek tényleg nagyon másképp néz ki, mint az „átlag”? Kell-e, szabad-e megváltoztatni a lélek templomát, amit az Istentől kaptunk?

Az esztétikum, a szépség nagy törvény. És a gyerekek – főleg egymás között – kegyetlenek. Ha valaki egy kicsit más, mint a többi, rögtön célponttá válik. A csúfolódás, a gúny, kirekesztés pedig alapvetően meghatározza egy gyermek pszichés fejlődését. De van-e határ? Mi az, ami még elfogadható esztétikailag, és mi az, amit korrigálni kell? Vagy pont a szülő elfogadása teszi magabiztosabbá a „csúnya” gyermeket? Dr. Jeanné Loós Anita, a Bethesda Gyermekkórház klinikai szakpszichológusa szerint nagy különbség van aközött, hogy a gyermek így született, vagy szerzett esztétikai hibáról van szó.

Veleszületett eltéréseknél a szülőnek már csecsemőkorában el kell gyászolnia az egészséges, pirosposzsgás újszülött képét. Ha ez a gyászfolyamat segítségével, de sikerül, a gyermek abba a tudatba nő bele, hogy őt ilyenek szeretik. Ez felvértezi őt, és nem szigeteli el a saját kis közegében. A pszichológus szerint a nem szokványos kinézetű gyermekek látványát is meg lehet szokni, meg lehet szeretni, de ez a felnőtt társadalom (különösen az óvónénik, tanító nénik) részéről is nagy tudatosságot kíván.

Más a helyzet, ha a gyermek normálisnak, arányosnak, úgymond szépnek született, és ezt akár egy baleset, égési sérülés következtében veszti el. Minél idősebb, annál nehezebb újra összeraknia a személyiségét, s ez külső segítség nélkül nem is nagyon megy. Az elfogadás azonban nem örök életre szól, minden életciklusváltásnál újra meg kell küzdeni vele, mind a szülő, mind a gyermek részéről.

A szépség határai

Dilemmák a gyermeki külső körül

► Tamásné Bese Nóra //

Bizonyos problémákra megoldást jelenthet a plasztikai műtét. Ez pszichésen is kapaszkodót jelent, a remény lehetőségét, de fontos, hogy a szülő és a gyermek reálisan lássa, milyen eredményt hozhat az esetleges műtét. Dr. Csorba Éva, a Bethesda Gyermekkórház égésplasztikai sebész főorvosa nap mint nap találkozik ilyen esetekkel. „

Gyermekkorban nem esztétikai műtétekről, hanem rekonstrukciós, helyreállító műtétekről beszélhetünk. Minden életkornak megvannak a sajátos jellegzetes beavatkozásai. Koracsecsemőkorban szájszész specialisták műtik a nyúlszájjal született gyermekeket, a náluk kialakult hegeseddel később már azonban hozzánk fordulnak a szülők. Többnyire iskola előtt fordulnak hozzánk a fülrekonstrukcióval kapcsolatban, hiszen az elálló fül sokszor már nagycsoportos korra megkeseríti az életüket.”

Ahogy a főorvosnő hangsúlyozza, ezekben az esetekben plasztikai műtétet olyankor végeznek, ha a gyermek is akarja azt. Más a helyzet azonban, ha az esztétikum funkcionális

Forrás: wikimedia.org

”

„Kell-e, szabad-e megváltoztatni a lélek templomát?”

elváltozásokkal jár együtt. Az égéssérülés következtében kialakult hegek például megnehezítik vagy ellehetetlenítik a normális életvitelt. Ilyenkor a funkcionalitás és az esztétikum nem választható el egymástól. Legalább olyan fontos, hogy a gyermek ki tudja nyitni a száját, be tudja csukni a száját, ki tudja nyújtani az ujját, (ezeket mind akadályozhatják a húzó hegek), mint hogy ne érezze magát szörnyzülöttnek.

Hogy szükséges-e egy esztétikai beavatkozás, azt nem elsősorban a tükör mondja meg. Különösen a kamaszok tükre lehet félrevezető. Ha a probléma inkább az önértékeléssel van, érdemes pszichológus segítségét is igénybe venni, mielőtt a plasztikai sebészhez kérnénk időpontot. De soha ne feledjük, a lelkünk, önbecsülésünk mélyén tátongó űrt Egyvalaki képes csak betölteni...

Ez az, amit a gyerekeinknek sugározni tudunk. //

Képek forrásai: Sim Olivér, 1Foto.hu

Zenéből épült hidak

Népek, kultúrák, generációk.
A kapcsolódás megtapasztalásáról
beszélgettünk Guessous Majda Mária
ének előadóművésszel.

► **Simkó Zsófia** //

”

„Mindannyian tartozunk Valakihez, aki a Teremtőnk – még ha Őt sokan, sokféleképpen is nevezik.”

Nyom el az álomosság. Hogy lesz ebből interjú? – kérdem magamtól. Aztán meglátom Mesit – akit pár éve énektanáromként ismertem meg – a Kálvin téren, ahogy a szemével keres. Messziről integetünk egymásnak, és az álmatagságomnak nyoma sincs. Mert Mesi szokása szerint sugárzik, és árad belőle az életerő és valami megmagyarázhatatlan kellemesség, amelyet az ember csak régi jó barátok közelében tapasztal.

Mesi, azaz Guessous Majda Mária magyar-marokkói, Zeneakadémiát végzett, Junior Prima díjas népi ének előadóművész és tanár. Számtalan országba eljutott már, és vitte magával különböző népek – leginkább a magyar, török, arab és indiai kultúra – dalait. De nem csak népekhez, eltérő kultúrákhoz szól, hanem szándéka szerint személyesen, egyenként mindannyiunkhoz a zene univerzális nyelvén

keresztül. Mert nem pusztán énekelni szeretne, hanem üzeni is. Hogy miről? Derúról, háláról, a kapcsolódás örömeiről, az életről.

■ **Két kultúra szülte vagy. Hogy élted ezt meg gyermekkorodban?**

Ez számomra egy varázslat, mert mindkét kultúra befogadott, elfogadott, sajátjaként kezelt és kezel. Ha Marokkóba megyek, természetes, hogy oda is hazamegyek, és a család nagy szeretettel vár. Ugyanakkor mindig szembe-sülök azzal, mégsem vagyok tősgyökeresen odavaló. Ennek ellenére azt érzem, ez még változhat. Eddig nem éltem kint, de ki tudja, mit tartogat a jövő... Mindenesetre egy részem nagyon erősen érzi a marokkói földdel való kapcsolatot is.

Gyerekként előfordult, hogy nem tudtam, hol a helyem. Ha a hitrendszered nem a kultúra szerves része, akkor kisgyermekként nehéz

eldönteni, kinek felelj meg, hogy elfogadjanak. Erre sok időt és figyelmet kellett szánni, hogy kikristályosodjon bennem, ki is vagyok. Viszont ebből jött a nagy felfedezésem is, hogy nem kell megfelelnem senkinek. Mert van egy saját utam, egy belső iránytűm, amihez igazodom. Amikor pedig békességben vagyok magammal, a stabilitásomat már nem ingathatja meg senki. Ez az, ami azóta is segít eligazodni a világban.

■ **Belső iránytű – ez vezetett a zene és az előadóművészet felé is?**

Gyermekkorom óta figyelem a természetet, az apró jeleket, és magától értetődő volt, hogy mindannyian tartozunk Valakihez, aki a Teremtőnk – még ha Őt sokan, sokféleképpen is nevezik. Erre a felé forduló figyelemre egyfajta különleges barátság épült. Így Isten sosem egy távoli, nagy, felettünk levő valaki volt számomra. Azokban az években, amikor tizenöt-tizenhat évesen kerestem magam, ez nagyon fontos volt, mert ennek a közvetlen kapcsolatnak és természetesen a családom szerető, biztonságot adó közegének köszönhetően nem tévedtem el, mindig volt hová visszakarodnom, tudtam hallgatni a belső hangra. És igen, ez a hang vezetett az énekítés felé is. Van erről egy nagyon meghatározó belső képem még gyermekkoromból: láttam magam, amint rengeteg emberhez szólok. Nem tudtam pontosan megmagyarázni, de később megértettem belőle, hogy fontos számomra a közlés, a színpad, és hogy minél többeknek üzenjek onnan, tudjak hozzájuk kapcsolódni. Ez a kapcsolódás, összekapcsolódás – talán pont a két kultúrához tartozásomból fakadóan – számomra alapvető fontosságú. Látnunk kell, hogy szükségünk van egymásra, a különbözőségeink ellenére, vagy még inkább ezekkel együtt. Amikor az ember kezét nyújt a másiknak, úgy igazán, őszinte empátiával, ha képes ítéletmentesen ránézni, akkor mindegy, ki hová tartozik. Ha „kiemeled” a jót a melletted állóból, aki bár nem ugyanazon az állásponton van, mint te, akkor az őt (is) felemeli. Nekem ez az egyik legfontosabb motíváló erő a zenélésben is. Ez a belső indíttatás vezetett a mostani „projektünkhöz”, az *Átváltozóshoz* is.

■ **Ez egy izgalmas és szép munka, és úgy gondolom, kihívásuktól sem mentes. Mesélnél róla?**

Az *Átváltozás* egy összetett művészeti kezdeményezés – így szoktuk mondani, mert nem csupán művészi, esztétikai funkciója van, hanem a lényege – szándékunk szerint – a társadalmi üzenetében rejlik. Olyan dalok szólalnak meg ebben a készülő

albumban, melyeknek a hősei valós személyek, akiknek az élettörténetei alapvetően derűre épülnek – nehéz sorsuk, irigylésre nem méltó körülményeik ellenére. A társintézmények segítségével – amilyen többek között a Magyar Máltai Szeretetszolgálat vagy az Egységes Konduktív Pedagógiai Módszertani Intézmény (vagyis a Pető Intézet) – sikerült kapcsolatba kerülnöm ezekkel a nagyszerű emberekkel, és elkezdődhetett a munka. Egy-egy személlyel 4-5 alkalommal találkoztam, hogy beszélgessünk, hogy megismerhessem őt, a sorsát, az élményeit, a benyomásait az életről, a változás fogalmáról. Ezek a beszélgetések adják aztán a dalok kiindulópontját. Az alakulás, a formálódás időszakában megkérdezem őket, hogy tetszik-e nekik a zene, hiányolnak-e valamit belőle. Így egy bizonyos szintig ők is részeseivé válnak az alkotás folyamatának, számít az ízlésük egy dal megszületésében. Közben pedig arra is törekszem, hogy hitelesen tudjam megszólaltatni a dallamokat. Autentikus népzenei források és saját zenei ötletek találkozásának színtere ez a zenei anyag. Ehhez az alkotási folyamathoz komoly inspirációt jelentenek többek között a török zenei hagyomány meghatározó alakjai, az énekmondók. Egy-egy énekmondó nagyon jó ismerője a saját kis térsége népdalainak, de maga is alkot új dallamokat és szövegeket a saját zenei anyanyelvét felhasználva. Így az ő alkotása természetes módon nem fog kilógni a közösségre jellemző népdalok zenei világából. Én is erre a „megbicsaklás

mentességre” törekszem. Lassabban haladok a munkával, közben viszont tudom, hogy ez az én utam. És így talán a dalok is jobban megérnek, kikristályosodnak.

■ **Mi érint meg az alkotás folyamatában a leginkább?**

Egyértelműen a találkozások során vonódom be legjobban. Rengeteget tanulok belőle, a beszélgetések „kinyitják a szemem”, és a hatásukra egyre jobban bontogatom magamban a hála érzését, újraértékelem az élet hétköznapi ajándékait. Ezt szeretném átadni is: hogy mennyire segítő kéz tud lenni a derű az életünkben. Jó példa erre az ikerpár, Anna és Nóri, akikkel a Pető Intézetben találkoztam. Megérintett Nóri kitarása, ahogyan küzd a mindennapjaiban, direkt tréningezve magát, hogy ami nem megy, azt gyakorolja, mérhetetlen elszántsággal (például zongorázni, és egyre önállóbbnak lenni – ami az ő esetében a központi idegrendszeri sérülése miatt hatalmas nehézségekbe ütközik). A testvére, Anna – aki szintén súlyosan sérült fizikailag – közben szeretettel és gondoskodó jelenlétével áll mellette. Ezek miatt valahol úgy érzem, mestereimre találtam bennük.

De minden egyes találkozás gyönyörű volt, ezért nem is szeretném, ha ezek a felvett szálak anynyiban maradnának. Bennem is, de az „alanyokban” is megfogalmazódott az igény a további kapcsolattartásra, ami nagyon jól esik. Ezek a találkozások igazi „szárnybontogatások”, egymást reptetjük lelkileg. Ezért is remélem, még több embert be tudok vonni az *Átváltozásba*.

■ **Fáradhatatlanul dolgozol, koncertezel, közben pedig készülsz egy újabb szép kihívásra, az anyaságra. Mi az, amit ezekből a tapasztalatokból a kislányodnak is szeretnél átadni?**

Szeretném, ha természetes módon érezne rá arra szemléletre, hogy a különbözőségeink ellenére mennyire sokat tanulhatunk egymástól. Szeretném elvinni magammal – mert kérték is, várják is – a Pető Intézetbe vagy a MUS-E* alkalmaikra. Lásson különböző embereket, sorsokat, legyen számára természetes a sokféleségünk, és ne legyen számára kérdés nyitni mások felé. //

* A MUS-E egy Lord Yehudi Menuhin által megálmodott művészeti-nevelési program, ami „az elit művészképzés helyett társadalmi célzatú, és a művészetek emberformáló erejét használja fel”. Forrás: www.mus-e.hu

”

„Bontogatom magamban a hála érzését, újraértékelem az élet hétköznapi ajándékait.”

Túl önmagunkon

► Kovács Bertalan

A július 6-8-ig tartó rendezvényen 6000 fiatal vett részt a világ minden tájáról. A mottó, „Beyond all Borders”, azaz „Túl önmagunkon”, egyszerre utalt személyes határaink átlépésére, és a társadalmi különbségek közötti falak lebontására. Ennek szellemében a korábban érkező résztvevők a 11. Genfestet megelőző napokban Ázsia 20 különböző pontján végezhettek önkéntes munkákat, hogy letegyék voksukat egy szolidárisabb és egyenlőbb világ építése mellett. Magyarországot egy kilencfős delegáció képviselte.

■ Hogyan készültetek a Genfestre?

Szeles Ági: A Genfest előtt egy matricát ragasztottam a telefonra a Genfest logójával, hogy emlékeztessen arra, lelkileg is készülni kell, nem csak a szervezéssel és az előkészületekkel. Türelmesebbnek kell lennem ahhoz a csoporttársamhoz, amelyik mindig kritizál, vagy azzal a munkatársammal, akit a nehéz természete miatt a többiek kibeszélnek, vagy a családtagjaimmal, amikor ez épp nehéz.

Both Szilveszter: Két magyar társammal részt vettünk az előtálalkozón Dumaguete-ben, ahol különféle workshopok világítottak rá az aktív társadalmi felelősségvállalás fontosságára. A „Trash to Art” keretén belül a tengerpartról összeszedett szemétből kreáltunk művészi alkotást, míg a folyamatosan pusztuló természetes korallzátony megmentéséhez betonkorallzátonyokat

Hat év telt el az utolsó, 2012-es budapesti Genfest óta. Idén a Fokoláre mozgalomhoz tartozó fiatalok nemzetközi találkozója egy jóval távolabbi helyszínt választott a népek, kultúrák és vallások közötti párbeszéd helyszínéül: ez alkalommal Manilában, a Fülöp-szigeteki fővárosban került megrendezésre.

készítettünk. A Fülöp-szigeteken – ahogyan egész bolygónkon – hatalmas gond a környezetszennyezés, így minden résztvevő fém evőeszköz-készletet kapott (még fém szívószálat is), a felesleges műanyag szemét csökkentése miatt.

■ Milyen volt megérkezni Manilába?

Szilveszter: Szinte rögtön megütött minket kettő dolog: az első a rettenetesen füledt levegő, a másik pedig a filippínó taxisok mehökkentően magas viteldíjai. Ez arra sarkallt minket, hogy inkább valamilyen olcsóbb megoldást találjunk, hogy eljussunk a hotelünkig. Így hát a reptéren bolyongva összefutottunk helyi Genfest-résztvevőkkel, akik külföldi vendégekre várva kedvesen, és szinte azonnal felajánlották segítségüket, sőt végül saját

autójukkal vittek minket a szállásunkhoz a késő manilai éjszakában. Itt éreztük először azt, hogy mindenhol ott-hon lehetünk, ha a mozgalom tagjaival találkozunk.

Silvia Scatragli: Mivel végig Manilában maradtam, a metropolisz levegőjét szívtam be, és a város jellegzetes hangulata mindenhova elkísért. Számomra Manila az extrémítások jelképe, a kontrasztok városa. Örültem, hogy nem mentem el meglátogatni a szebbnél szebb Fülöp-szigeteki helyeket, mert így igazán belemerülhettem a város valóságába. Ottmaradtam az emberek között, sok szegény között, és így megláthattam Manilának egy különleges arcát. Feltettem magamnak a kérdést: hogyan lehetséges ilyen körülmények között élni? Hatalmas zaj, forgatag, tömeg, nincs egy csendes hely, ahova el tudsz bújni, minden ott történik az utcán, előtted... és mindezek ellenére nagyon sok boldog, felszabadult emberrel találkoztam. Hol van az intimitás, hol találok meg a nyugalmat, a csendet? Egyik alkalommal az autóban ülve, épp a hatalmas forgalom közepén sikerült néhány percre kikapcsolnom a külvilágot, és magamra figyelni. Újra megtaláltam a békét, a mély harmóniát, ami segített mosolyogni, a többiek felé fordulni. Megértettem, hogy ilyen környezetben is lehet méltón élni, de le kell vetnem magamról az európai mintát, a mi sajátos gondolkodásmódunkat. Nem szabad csak azt észrevennem, ami az én szememben nincs rendben, hanem látnom kell, hogy Manila is szerepel Isten tervében.

■ Mit jelentett számotokra a különböző kultúrákkal való találkozás?

Babay Sebi: Számomra óriási élmény volt, hogy új kultúrák, és új emberek felé nyithattam. Beszéltem ázsiaiakkal, amerikaiakkal, afrikaiakkal, ausztrálokkal, európaiakkal,

és mindegyik beszélgetés egy különleges találkozás volt, még ha csak egy pár mondatra álltunk meg, akkor is. Később aztán az fogalmazódott meg bennem, hogy olyan emberekkel szeretnék mélyebb kapcsolatot építeni, akikkel nagyobb valószínűséggel a Genfest után is találkozhatok még. Így tudatosan elkezdtem figyelni arra, hogy a kelet-európai blokkból érkezőkkel találkozzam, csehekkkel, lengyelekkel, románokkal, szlovákokkal. Persze ez nem azt jelentette, hogy elzárkóztam a messzebbi országoktól: a szállásunkon például a koreai lakótársainkkal volt pár igen vidám percünk.

Ági: Nekem azért nehéz külföldiekkel összebarátkozni, mert a végén mindig el kell búcsúzni. De a mennyországban majd biztosan mindenkivel találkozhatunk, ha ezen a világon nem is feltétlenül. Az előző Genfest után jóban lettem a Fülöp-szigetiekkel. 2013-ban a Yolanda tájfun hatalmas pusztítást végzett Taclobanban. Emlékszem, hogy nagyon sokat imádkoztunk, imádkoztam én is személyesen. Most a lányok közül sokan épp onnan érkeztek, és így még közelebbinek éltem meg ezt. Így, hogy vannak nemzetközi barátaim, személyesebben élek meg sok problémát a világban, és ha nem is tudok az adott helyen segíteni, imákon, felajánlásokon keresztül megtehetem a magam részét.

■ Hogyan léptetek „Túl önmagatokon?”

Sebi: Úgy gondolom, nekünk magyaroknak az egyik „legnagyobb” határunk Románia felé húzódik. Nekem a legnagyobb élmény az egész Genfesten az volt, hogy a mottó értelmében ezt a határt át tudtam lépni. Hihetetlen örömmel tölt el, hogy elmondhatom: vannak román

A Genfest

a Fokoláre mozgalom fiataljai számára szervezett világméretű találkozó, melyre először 1973-ban került sor Olaszországban, és azóta is bizonyos időközönként összegyűlnek a „genek”, egy új generáció tagjai, hogy a világ egységéért, a békéért és a szeretetet megvalósulásáért tegyenek, kifejezzék összetartozásukat a közös, nemes célban. 2012-ben volt rá először példa, hogy a Genfestet Olaszországon kívül ünnepeljük: Budapest és Magyarország adott ott-hont a rendezvénysorozatnak. A találkozókön kijelölt irányvonalak és a lendület repítik a fiatalokat most már egyre távolabbi helyekre, így Manilába is. Maga a Genfest többek között olyan világméretű hatást gyakorolt, mint a Katolikus Ifjúsági Világtalálkozó létrejötte 1985-ben.

_ GEN FEST

BEYOND ALL BORDERS

MANILA, PHILIPPINES 2018

barátain! Pár évvel ezelőtt számomra elképzelhetetlen lett volna, hogy egy székely barátommal angolul beszéljünk azért, hogy a román cimbora is megérthesse. A román csapat tagjai az előadásuk után román zászlós szalagokat osztogattak, és az egyik lány az én kezemre is kötött egyet. Azóta is büszkén hordom, mert mindig örömmel tölt el, és emlékeztet arra, hogy sikerült túllépnem a határainon. Tulajdonképpen ez lenne a mindennapi feladatunk.

Szilveszter: Az összes résztvevőnek szándéka volt, hogy a szó legjobb értelmében túllépjen egy határt, legyen az akár szellemi vagy fizikai. Így valósulhatott meg egy olyan interkulturális élmény, amely pontosan abból fakadóan gyönyörű, hogy mindannyian különbözőek vagyunk. Különbözőségeink nélkül nem lehetünk sokszínűek és egyediek sem. Az egymás vallásai iránti nyitottság is egyfajta szellemi határ átlépését jelentette. Nagyon szép és kedves jelenetnek voltam tanúja az eseményt lezáró misén. Egy buddhista szerzetes, a szertartásuk után – mivel a különböző vallásoknak más helyszínen voltak megtartva szertartásaik – az áldoztatásnál feltűnt az emelvény mellett, és a telefonjával videót kezdett készíteni. Ez a látszatra 60 év körüli, sárga köpenyt (úgynevezett kasaját) viselő, szemüveges bácsi valóban arra volt kíváncsi, hogy a több ezer keresztény fiatal miként éli meg hitének ünneplését, és érdekesnek látta ezt emlékként videóra is venni. Számomra nagyon megható volt ez a bölcs, csendes és vidám nyitottság, amely ebből a szerzetesből áradt.

■ Milyen érzésekkel jöttetek haza?

Silvia: Manilában ettem egy nagyon különleges fagyit: az volt a neve, hogy halo-halo. Sokféle összetevője van, amelyek számunkra nagyon eltérő ízű ételek: kukorica,

bab, fagyi, jégkocka. Bennem így maradt meg Manila: ez a sok-sok különbözőség meg tud maradni egymás mellett, és értékesebbé teszi az egészet.

Ági: A legutolsó átszállás után a hazafelé tartó repülőn nagyrészt magyarok ültek, akik nyaralni voltak vagy családot látogatni, de mégis mindenkinek olyan arca volt, mintha hetven évig lettek volna börtönben: panaszkodtak, unottak voltak... Először arra gondoltam, hogy megrázom az összeset, hogy örüljenek, hogy ilyen körülmények között élnek. De a Jóisten nem ok nélkül küld minket abba az országba, ahol élünk. Itt kell tennünk, azokért az emberekért, akik körülvesznek bennünket.

Szilveszter: Mindennapi „határ-átlépéseinkkel” tehetjük jobbá a világot. Ehhez azonban szükségünk van saját határaink ismeretére. Megtapasztaltuk, hogy Isten szeretetét legtöbbször a másokkal való kapcsolatainkban tudjuk közvetíteni és továbbadni, amelyhez szükség van *túllépni önmagunkon*. ///

Templomrombolásokról körültekintően

► **Sudár Balázs** //////////////

Újra és újra körbejárják a közösségi médiát és a sajtót az olyan hírek, hogy „Megint lebontottak egy templomot, hogy helyet csináljanak egy parkolónak”. Persze mindig ki van emelve, melyik nyugat-európai országban. A németek lebontják a templomaikat. A franciák lebontják a templomaikat. Jól hangzik (annak, aki ezt akarja hallani). Elismerve és komolyan véve a világban jelenlévő keresztényüldözés tényét, motoszkált bennem, hogy talán itt nem ez lehet az ok.

Annak a két példának néztem utána, amelyek a Facebookon újra és újra szembejöttek: a franciaországi Abbeville *Szent Jakab templomának*, és a németországi Erkelenz-Immerath *Szent Lambertus templomának*.

Magyarországon is bontottak már le templomot, ha körbekérdeznék, azt hiszem szinte mindenki a *Regnum Marianum* eltakarítását említené elsőként. De pont emiatt kapcsolódik a témához egy olyan előítélet, hogy a gonosz vezetők a saját érdekeik miatt tesznek ilyet, ahogy Rákosi tette a budapesti templommal. Ebben a kontextusban pedig a „németek bontják a templomaikat” pont megfelelő propagandaszöveg. Csakhogy itt ennél sokkal prózaibb, és a francia esetben a hangosan tiltakozó keresztények számára remélhetőleg elgondolkodtatóbb okok állnak a háttérben.

Az immerathi dóm

Immerath egy kisközség volt Észak-Rajna-Vesztfália nyugati részén. A Szent Lambertus védnöksége alatt álló egyházközséget 1288-ban említik először, a templom 1888–1891 között épült neoromán stílusban. A templom

bontása 2018 januárjában történt, a felvételek azóta újra és újra feltűnnek a közösségi oldalon és honlapokon. Ahogy említettem, nem ritkán abban a kontextusban, mintha ez egy Regnum Marianum analógiára történne, vagy mint a németek önpusztításának jele. A valódi ok ennél sokkal egyszerűbb, és inkább a romániai Verespatakhoz lehetne hasonlítani: a környék az egyik legnagyobb német barnakőszénbánya szomszédos külszíni fejtésének esett áldozatul. 2006 és 2044 között a tervek szerint tíz falut költöztetnek át, a helyükön 48 km² területű, akár 150 méter mély gödör lesz.

A templomot itt tehát az egész faluval (sőt az egész környékkel) együtt bontják le, miután azt a tulajdonosa eladta az RWE vállalatnak. 2045 után a nyugati részt a Rajnából feltöltve szinte Velencei-tó méretű tavat hoznak létre a falvak helyén.

Több helyen láttam párhuzamot vonni a jáki templommal, ami félrevezető: a jáki templom felszentelése 1256-ban történt, 635 évvel korábban. Tehát akármilyen szép és régi volt, nem egy pótolhatatlan műemlékről beszélünk. Körbefutott az a hír is, hogy pár

panoramio.hu / Pappnaas666

Greenpeace-aktivista miatt csak öt órával később sikerült a bontást elkezdni, de azért, ha ezt is a megfelelő szemüvegen át nézzük, rájöhethetünk, hogy a Greenpeace természetesen nem a templom bontása, hanem a barnakő-szénbánya bővítése ellen tiltakozott. Különösen a magyar nyelvű (nem csak a magyarországi) sajtó hivatkozik előszeretettel a bontásra, mint keresztényellenes cselekedetre. Hogy ez miért hangulatkeltés? Mert szó nincs arról, hogy ez világnézeti okból, az egyház ellenében történne. Nem vagyok híve a templomok lebontásának, de jelen esetben a tulajdonos egyházmegye ebbe beleegyezett. Már 2013-ban megtartották az épületben az utolsó szentmisét, a harangokat és a berendezés értékes darabjait elszállították, és eltávolították a szentséget. Ráadásul nem csak a templomról van szó, hanem az egész faluról, sőt, a környéken még kilencről. Márpedig engem személy szerint több ezer ember otthonának lerombolása sokkal jobban zavar. Mélyebben érintett a bedeszkázott

ablakokat, kihalt, gazos utcákat ábrázoló kép, mint a kiürült falu még álló, de már értelmét veszített temploma. Arról nem beszélve, hogy a cég a lerombolt falu és templom helyett néhány kilométerrel arrébb építtetett egy új falut és egy új templomot a közösségnek.

Abbeville

A másik többször előkerülő példa Abbeville városának közepén a Szent Jakab templom. 1868 és 1876 között épült neogótikus stílusban egy késő középkori templom helyén. Hosszas huza-vona után 2013 januárjában bontották le.

Ez a történet számomra sokkal szomorúbb a németországinál, mert itt nem volt szó arról, hogy a területet másra akarták volna használni. Az ok egyszerűen az volt, hogy a templomot nem gondozta senki, és szó szerint elkezdett szétesni. Amire pedig a bevezetőben utaltam: ha a templomban lett volna egy élő katolikus közösség, ami használja, akkor ez nem fordulhatott volna elő. Csakhogy ez csak egy volt Abbeville nyolc katolikus temploma közül, és jelentősége nem közelítette meg az 1488-ban épült Saint-Vulframét. Ezt támasztja alá az is, hogy az egész történetben nincs egyetlen egyházi szereplő sem: a templomnak nincs plébánosa, aki megszólalna, a püspökség sem fűz hozzá semmit.

Mindenki az önkormányzaton kérte számon, miért nem újítják fel a templomot, amit láthatóan senki nem használt. És ebben az esetben egyet kell értek a polgármesterrel, hogy felesleges 4,8 millió eurót fordítani egy templom megmentésére, amire maga az egyház nem tart igényt. Ez az összeg ráadásul csak a feltétlenül szükséges állagmegóvást fedezte volna, a leeső homlokzati díszek által beszakított tető és a beázott falak helyrehozását, nem pedig az újra használhatóságot. A polgármester még így is eurómilliókat fordított arra, hogy a templom emlékeit megőrizték: helyén parkot hoztak létre, a közepén a templom hajóinak vonalát jelző, egymást kereszt alakban metsző sétányokkal, emléktáblával. Akármilyen rossz is ezt leírni, de ez nem a franciák önpusztítása volt, legfeljebb a katolikusok önpusztítása: egyszerűen annyira elfogytak, hogy nem volt szükség erre a templomra. ///

Átható tekintet

Készül a nagy mű, az alkotó egy pillanatra megpihen. Az utolsó simítások közben öröm és átszellemültség sugárik róla, mint aki üzenetet kapott, és most ezt az üzenetet igyekszik kézbesíteni nekünk.

Szerintem Isten azért adta az alkotás képességét az embernek, hogy ezen keresztül is keresse Öt, és kifejezhesse az Iránta való vágyát. Az ihletkész szerzót gyakran az Atya hívja meg műve elkészítésére. A talentum, a tehetség kibontakoztatása válasz az isteni hívásra. Vajon milyen lehet megfesteni az Istent? Ez a Jézus-arc, amely ránk tekint Tatabányán az óvárosi templom apszisában, nem felejthető. Aki látta már élőben, tanúsíthatja, hogy megragadja és vonzza a szemlélőt Krisztus tekintete. Bárhol is foglalunk helyet, mindenhol ránk néz az Úr. Most ide járunk a feleségemmel misére, és egy-egy elmélyülés közben akaratlanul is fölvetem a szemem az oltár fölé, Jézusra. És ő fürkészőn felel a szemével. Mert egyenesen rám tekint, bölcsen, mindent tudón, még a szeretetet is finoman érezni belőle.

Micsoda kihívás egy ilyen remekmű elkészítése! A görbületre, egy félgömbre kell fölrajzolni egy arányos, szép emberi arcot úgy, hogy bárhol is csodáljuk, ne torzuljanak a méretei...

A teremtmény vonalakba, színekbe, látványba önti Teremtőjét, aki testet ölt a templom falán. Megszentelt hivatás ez is. Válaszolni a Lélek hívására, és így dicsőíteni a Mindenhatót. //

Antal Gergely

Fotó: Fecske Orsolya fotóalbumából

*A képen Fecske Orsolya szerzetesnő, festőművész az utolsó simításokat végzi a **Pantokrátor Krisztus** falképen. Tatabánya-Óvárosi Szent István templom, 2002.*

A pantokrator görög eredetű szó, jelentése mindenható, a mindenség ura. Az ikonográfiában a „Pantokrátor Krisztus” kifejezés egy bizonyos ábrázolásmódra vonatkozik: jellegzetessége a szemlélőre egyenesen kitékintő Krisztus, aki jobb kezével áldást oszt, baljában pedig a Bibliát tartja. A pantokrátor ábrázolás Jézus Krisztus isteni mivoltát, a világ fölötti megváltó uralmát hangsúlyozza.

Isten álma az egység

Ferenc pápa a családok világtalálkozóján

Az elemzők szerint a pápa Írországra tett utazása az egyik legproblémásabb apostoli látogatás volt, mert az elmúlt közel negyven évben Szent II. János Pál pápa látogatása óta drámai változások következtek be a komolyan hívő katolikusok körében is, de ezek a valóságok sem tudták a Szentatya belső békéjét és derűjét elvenni. Az augusztus 29-én megtartott általános kihallgatáson többek között ezt mondta:

Írországra utaztam, hogy részt vegyek a családok világtalálkozóján. Elsősorban azért mentem, hogy jelenlétemmel megerősítsem a keresztény családokat hivatásukban és küldetésükben. A Dublinban egybegyűlt sok ezer család – házaspárok, nagyszülők, gyermekek – nyelvük, kultúrájuk és tapasztalataik sokszínűségével beszédes jele volt Istennek az emberiség egész családjáról szőtt álma szépségének. Mi pedig tudjuk: Isten álma az egység, az összhang és a béke a családokban és a világban, ami annak a hűségnek, megbocsátásnak és kiengesztelésnek a gyümölcse, amelyet Krisztusban ajándékozott nekünk. Ő arra hívja a családokat, hogy vegyenek részt ebben az álomban, és olyan otthont készítsenek a világban, amelyben senki sincs egyedül, senki sem érzi magát elutasítottnak, senki sem érzi magát kirekesztettnek. Jól gondoltok meg ezt: Istennek az az akarata, hogy senki se legyen egyedül, senki se legyen elutasított, senki se legyen kirekesztett. Épp ezért nagyon jó volt ennek a világtalálkozónak a mottója: „A család evangéliuma, öröme a világnak.” Igazi „fénypontjai” voltak ezeknek a napoknak a különféle életkorú házaspárok tanúságtételei a házastársi szeretetről. Történeteik emlékeztettek bennünket arra, hogy mekkora szüksége van a világnak a szeretet forradalmára, a gyengédség forradalmára, mely megment minket az ideiglenesség mai kultúrájától! Ez a forradalom a család szívében kezdődik.

Látogatásom csúcspontja a nagy együttünneplés volt a családokkal szombat este, és azt követően pedig a vasárnapi mise. Az esti ünnepen mélyen megrendítő tapasztalatok hangzottak el: a háború miatt sokat szenvedett családoktól, a megbocsátás által megújult családoktól, olyan családoktól, akiket a szeretet mentett meg a függőségek csapdájából, olyan családoktól, akik megtanulták helyesen használni mobiltelefonjukat és tabletjuket, és megtanultak elsőbbséget adni az együtt töltött időnek. Az is előkerült, hogy milyen fontos a nemzedékek közötti kommunikáció, valamint az a sajátos szerep, amelyet a nagyszülők betölthetnek a családi kötelékek megszilárdításával és a hit kincsének átadásával. A nagy örömről túl fel kellett vállalnom azoknak a szenvedéseknek a fájdalmát és keserűségét is, amelyeket különféle visszaélések okoztak ebben az országban, az Egyház tagjainak részéről is, valamint az a tény okozott, hogy az egyházi vezetők a múltban nem mindig tudtak megfelelőképpen szembenézni ezekkel a bűntettekkel. Mély benyomást tett rám a találkozó néhány olyan emberrel – nyolcan voltak –, akik visszaélés áldozatai voltak, és több ízben bocsánatot kértem az Úrtól ezekért a bűnökért, az okozott botrányért és az elárltság érzéséért.

Az ír püspökök komoly megtisztulási és a visszaélést elszüntetkeddel való kiengesztelődési folyamatba kezdtek, továbbá az állami hatóságok segítségével szigorú rendelkezéseket hoztak a fiatalok biztonságának garantálására. Amikor a püspökökkel találkoztam, bátorítottam őket azon igyekezetükben, hogy becsületesen és bátran tegyék jóvá a múltban elkövetett bukásokat, bízva az Úr ígéreteiben, és számítva az ír nép mély hitére, és így indítsák el az Írországra élő Egyház megújulásának időszakát.

Forrás: Magyar Kurír

Fordította: **Tózsér Endre SP**

Szerkesztette: **Tóth Judit**

Felemelő művészet

Országos fesztivállá nőtte ki magát a minden év szeptember harmadik hetében (idén szeptember 15. és 23. között) megrendezésre kerülő Ars Sacra, Szakrális Művészetek Hete és kísérőrendezvénye, a Nyitott Templomok Napja. A kezdeményezés 2007-ben indult Budapesten, az akkori Városmisszió programjához csatlakozva a művészetek segítségével igyekezett megszólítani a város különböző vallású, világnézetű lakóit. Az első fesztiválon 37 helyszínen mintegy négyezren vettek részt. A sikert jól mutatja, hogy tíz évvel később már mintegy nyolcvanezer látogatója volt a 700 különböző programnak, amelyek már országszerte, több mint 100 településen szerveződtek, tizenegy művészeti ágban. Az idén 12 éves, egyre népszerűbb művészeti hét célkitűzése, hogy „a csüggedt, megfáradt, hitevesztett ember is megérezhesse a Mindenség feléje nyújtott segítő erejét.” A fesztivál által felkínált művészeti programok „segítenek fölfedezni azokat az eredendő

örök értékeket, mint az igazság, a jóság, a szépség, a hazaszereget, a békesség, a feltétel nélküliség, stb., amelyek a felgyorsult és állandóan változó világunk ellenére továbbra is az emberi élet forrásai.”

A fesztivál teljes programját egyedülálló módon ingyenesen látogathatja a nagyközönség. A részletes programról, a közelünkben lévő eseményekről a www.ars-sacra.hu oldalon tájékozódhatunk. Ha tehetjük, látogassunk el valamelyik eseményre, és engedjük, hogy megérintsen az Isten, a művészeteken keresztül is. ///

Tusnádfürdőn is forog a kocka

Béke forgókockát adományozott Tusnádfürdőnek (románul: Băile Tușnad) várossá nyilvánítása 50. évfordulója alkalmából az Összefogás Jánoshalmáért Egyesület. A játszótér bejáratánál felállított kockát 2018. június 16-án, családi hangulatú avató ünnepség keretében vehette használatba a közösség. Albert Tibor, Tusnádfürdő polgármestere megnyitó szavai ut leplezték le az alkotást, melyet Portik-Hegy Kelemen gyergyószentmiklósi plébános áldott meg. Ezután a jelenlévők közösen forgatták meg a kockát és olvasták el a hat üzenetet, melyek három nyelven: magyarul, románul és angolul olvashatók (Szeretem a másikat, Elsőként szeretek, Megbocsátok a másinak, Meghallgatom a másikat, Kölcsönösen szeretjük egymást és Mindenkit szeretek).

A mottók elhangzása közben Csergő Csilla óvónő mesélt arról, hogyan használják a kocka kézbe vehető változatát a csoportjaikban, s konkrét példákkal illusztrálta, hogy már az óvodások is megértik a

Fotó: Luca Petrucci

mottókat és igyekeznek tettekre váltani azokat.

A kocka alapötlete Chiara Lubichtól származik, aki sokakhoz – így a legkisebbekhez is – szerette volna eljuttatni az evangéliumi szeretetre való meghívást. Ezt a játékos formát találta ki, hogy felfedeztesse a gyerekekkel a szeretet különböző aspektusait. Évtizedek óta gurul tehát a

kocka és indítja el a hétköznapiakat a fokoláre lelkeséget élő családokban. Köztérre először Trentóban, Chiara szülővárosában került, majd az első forgatható változatot Jánoshalma főterén állították fel 2014 szeptemberében, Szeretet- dobókocka néven. Immár Tusnádfürdőn is forog a kocka egy békésebb jövő reményében.

Az oldalt szerkesztette: **Csikné Sisák Zita**

A művészet hivatása, hogy reményt adjon

Ez volt mozgalmunk egyik szenvedélye már kezdettől fogva, hogy életével, szavaival, művészetével hirdesse: Isten nemcsak Igazság és Jóság, hanem Szépség is.

► Chiara Lubich

A Fokoláre Mozgalom alapítója. Lelkisége laikusok ezreit állította és állítja a társadalom szolgálatába.

Azt mondtuk, hogy Isten szép, de ugyanakkor jó és igaz is.

Az igazi művész nem vélekedhet a szépről úgy, hogy közben elszakad a jótól és az igaztól. A szép, mely nem tartalmazza a jót és az igazat, az semmi, egy üresség. „A szépség – állapítja meg Vladimir Soloviev – az igazság és a jóság nélkül csak egy bálvány”.¹

De ha a szép magában rejtja a jót, akkor se vétség, se megbotránkoztatás, semmiféle rossz nem lehet a művészet privilégiuma, még átmenetileg sem, még azzal a szándékkal sem, hogy a szép győzedelmeskedjen. A cél itt sem igazolja az eszközt.

Természetesen bemutathatja a csúnyát, fájdalmat, szenvedést, drámát, a tragédiát. Mindezt ki lehet, és mindig is ki lehetett fejezni egy műalkotásban. Sőt, az expresszionisták egy csoportja, a Kék Lovas csoport megállapítja: „Az egyes emberek, népek öröme és fájdalma el van rejtve a leírások, festmények, templomok, katedrálisok és

Michelangelo: Pietà

álarok mögé, a zeneművek, színdarabok és táncok mögé. Ahol nem ezek képezik az alapot, ahol az ábrák üresek, érv nélküliek, ott nem beszélhetünk művészetről.”²

Jézus a kereszten, elhagyatottságában természetesen nem volt szép.

Ő mégis Isten Igéje, a Művészek Művésze, aki megtestesülése által magára vállalta a teljes emberi természetet egészen addig, hogy bűnné lett, de nem bűnössé. Ezért „nem volt szép alakja, sem ékessége – mondja Izajás –, hogy megnézzük őt, és nem volt olyan külseje, hogy kívánjuk őt” (Iz 53,2). Mégis – ahogy hitünk mondja – Őbenne már jelen volt a feltámadás dicsősége.

A keresztre feszített és elhagyott Jézus a művészek modellje, különösen a mi művészeinké, akik úgy, mint Ő, a legsomorúbb helyzetekben is nyújtani tudnak egy reménysugarat.

Forrás: Chiara Lubich beszéde Castelgandolfóban, 1999. április 23-án A Szépség – Isten címmel megrendezett művészeknek szóló kongresszuson. (Részlet)

Fordította: Fekete Mária

¹ Vö. Soloviev, I fondamenti spirituali della vita, Torino 1950, p. 11.

² Der Blaue Reiter (Kék Lovas), W. Kandinskij, F. Marc és más festők által alapított expresszionista művészek egy csoportja, München. 1911.

”

„Indulj el Istenünk útjain, aki arra hív minket, hogy közszereplők legyünk, gondolkodó emberek, társadalmi vezetők.”

Nyomot hagyni

► **Ferenc pápa** //////////////

(...) Nem azért jöttünk a világra, hogy „vegetáljunk”, nem azért, hogy kényelmesen ellegyünk, hogy az életből díványt csináljunk, mely elaltat minket; ellenkezőleg, más valamiért jöttünk: hogy nyomot hagyjunk. Nagyon szomorú, ha valaki úgy éli le az életét, hogy nem hagy nyomot! De amikor a kényelmet választjuk, összekevervén a boldogságot a fogyasztással, azért megfizetünk, nagyon, de nagyon drágán: elveszítjük a szabadságot. Nem vagyunk szabadok arra, hogy nyomot hagyjunk. Elveszítjük a szabadságot. Ezt az árat fizetjük! Sokan vannak, akik azt akarják, hogy a fiatalok ne legyenek szabadok; sokan vannak, akik nem akarják a javatokat, akik azt akarják, hogy kábák, bambák, alvók legyetek, de szabadok soha! Nem! Ezt nem engedhetjük! (...)

Barátaim, Jézus a kockáztatás Ura, a mindig „tovább” Ura. Jézus nem a komfort, a biztonság és a kényelem Ura. Jézus követéséhez szükség van egy adag bátorságra, el kell döntenie, hogy a díványt lecseréljük egy pár cipőre, amelyekben képes leszel soha nem álmódott, de nem is gondolt utakon járni, olyan utakon, amelyek képesek új távlatokat nyitni, képesek örömmel fertőzni, azzal az örömmel, amely Isten szeretetéből fakad, azzal az örömmel, amelyet szívedben hagy az irgalmaság minden gesztusa és cselekedete. Utakra indulsz, követve Istenünk „örültségét”, aki megtanítja nekünk, hogy megtaláljuk őt az éhezőben, a szomjazóban, a meztelenben, a betegben, a bajba került barátban, a bebörtönzöttben, a menekültben, a bevándorlóban, a magányos szomszédban. Elindulsz Istenünk útjain, aki arra hív minket, hogy közszereplők legyünk, gondolkodó emberek, társadalmi vezetők; aki arra ösztönöz minket, hogy szolidárisabb gazdaságban gondolkodjunk. Bárhol is vagytok, Isten szeretete arra hív, hogy vigyétek el oda az örömhírt, és életeteket adjátok neki és a többieknek ajándékol. És ez azt jelenti, hogy bátrak vagytok, azt jelenti, hogy szabadok vagytok! (...)

Ferenc pápa beszéde a krakkói Ifjúsági Világtalálkozón, 2016. júl. 30.

Forrás: Magyar Kurír

Fordította: Tózsér Endre SP

SZEPTEMBER

„Fogadjátok
szelídséggel
a belétek
oltott tanítást,
ez képes
megmenteni
lelketeket.”

(Jak 1,21)

Adjuk meg magunkat Isten hívásának

E hónap életigéje a jeruzsálemi egyház egyik jelentős alakjának, Jakabnak tulajdonított szövegből való. Arra buzdítja a keresztényeket, hogy a tetteik legyenek összhangban a hitükkel.

A levél elején aláhúzza ennek egyik lényeges feltételét: szabaduljunk meg minden rossztól, hogy be tudjuk fogadni Isten ígését, és engedjük, hogy az ige vezessen bennünket keresztény hivatásunk teljes megvalósítására. Isten ígéjének sajátos ereje van: teremj, jó gyümölcsöt terem az egyes emberben és a közösségben, szeretetkapcsolatot épít Isten és közöttünk, valamint az emberek között. Jakab azt mondja, hogy ez a tanítás már „belénk van oltva”.

„Fogadjátok szelídséggel a belétek oltott tanítást, ez képes megmenteni lelketeket.”

Miként? Egészen biztosan azért, mert Isten már a teremtéskor véglegesen kimondott egy ígét: az ember az Ő „képmása”. Minden emberi teremtmény tehát Isten partnere, akit azért hívott létre, hogy megossza vele az életét, mely közösség és szeretet. A keresztényeket a kereszttség szentsége oltja be Krisztusba, Isten Ígéjébe, aki belépett az emberiség történelmébe. Ő minden emberbe elvetette ígéjének a magvát, mely a jóra, az igazságosságra, önmagunk ajándékozására és a közösségre hív. Ha szeretettel fogadjuk és gondozzuk ezt a magot saját „földünkben”, akkor életre tud kelni és gyümölcsöt terem.

„Fogadjátok szelídséggel a belétek oltott tanítást, ez képes megmenteni lelketeket.”

Tudjuk, hogy a Biblia az egyik hely, ahol Isten szól hozzánk, és a keresztények számára ez az evangéliumokban csúcsonyul ki. Ha szeretettel olvassuk a Szentírást, az ő ígését fogadjuk be, és ha megéljük, akkor a gyümölcsöt is meglátjuk.

Istent hallgathatjuk a szívünk mélyén is, ahol gyakran oly sok „beszéd” és „hang” kavarg: szlogenek, javaslatok, hogy mit válasszunk, életmodellek, mint ahogy aggódalmak és félelmek is... De hogyan ismerjük fel Isten

ígését, hogy teret adhassunk neki, hogy az ige éljen bennünk?

Fegyverezzük le a szívünket, és „adjuk meg magunkat” Isten hívásának, szabadon és bátran hallgassunk a hangjára, mely sokszor a leghalkabb és legszerényebb hang. Azt kéri, hogy lépünk ki önmagunkból és vágjunk bele az Istennel és a többi emberrel való párbeszéd és találkozás útjának kalandjába. Együttműködésre hív, hogy szebbé tegyük az emberiséget, és ebben a munkában mindannyian egyre inkább testvérnek tekintsük egymást.

„Fogadjátok szelídséggel a belétek oltott tanítást, ez képes megmenteni lelketeket.”

Isten ígéje ugyanis át tudja alakítani a hétköznapjainkat olyan történetté, melyben egyre inkább megszabadulunk a személyes és a társadalmi rossz sötétségétől. De ehhez személyes és tudatos odaadásunkat várja, akkor is, ha az tökéletlen, törekeny és mindig lehet teljesebb.

Érzéseink és gondolataink egyre jobban hasonlítanak majd Jézuséra, megerősödik bennünk a hit és a remény Isten szeretetében, és közben kinyílik a szemünk és kitérnak karjaink testvéreink szükségleteire. Chiara ezt javasolta 1992-ben: „Jézusban mély egység figyelhető meg a mennyei Atya iránti szeretete és az emberek, a testvérei iránt megnyilvánuló szeretete között. A legnagyobb összhangban volt a tanítása az életével. Ez mindenkit lenyűgözött és vonzott. Nekünk is ilyennek kell lennünk. Gyermeki egyszerűséggel kell Jézus szavait befogadnunk és a maguk ragyogó tisztaságában, erejében, radikalitásában életre is kell váltanunk, hogy olyan tanítványai lehessünk, amilyenek ő akar, vagyis ugyanolyanok, mint a mesterünk: megannyi Jézus szerte a világban. Lehet ennél szebb és nagyobb kaland az életünk?”¹ //

Letizia Magri

Fordította: **Reskovits Ágnes**

¹ Ch. Lubich, *Come il Maestro*, in „Città Nuova” 36 (1992/4), p. 33.

Hogy vagy?

Parképitő szaktanárként dolgozom egy budapesti középiskolában. Öt éve zajlik egy leépítési folyamat, aminek keretében a személyi állomány kevesebb, mint a felére csökkent, közel azonos tanulói létszám mellett. A korábbi igazgatónk sok nehézséggel küzdött, de minden lehetőséget megragadott arra, hogy rákérdezzen a hogyanlétünkre. Az intézményleépítés kapcsán az elmérgesedett emberi kapcsolatokkal terhelt kollektívában akadozik a párbeszéd. Sokan az állásukat féltik, mások a pozíciójukat, megint mások egéruak kidolgozásán fáradoznak. Három évvel ezelőtt folyamatosan az járt a fejemben, hogy itt már senki meg se kérdezi: „Hogy vagy?”

Az akkori nagybőjtben az volt a felajánlásom, hogy iskolába menet nem hallgatók rádiót, hanem imádkozom. Imádkozom személyekért, helyzetekért, vagy csak magáért az imádkozás kedvéért. Átimádkozva a reggeli csendben ezt a „Hogy vagy, Zita?” hiányomat, rájöttem, hogy nekem kell megkérdezni a többieket.

Berendeztem a szertárban egy széksort, és amikor valaki bejön, hellyel kínálom és megkérdezem: „Hogy vagy?” Olykor csokit vagy gumicukrot is kínálok a kérdés mellé. Így sikerült sokakkal újra emberi szinten párbeszédre jutni.

A tanári persze maradt a frontzóna, az „aréna”, de onnan kimozdítva, a „hogyvagy-padra” leültetve mindenkiből megismerhető az ő személyes igazsága.

Egyik alkalommal a velem homlokegyenest más nézeteket valló kollégánő – mintegy magyarázkodva – elmesélte, hogy szüleit a vidéki nyomorból az előző rendszer emelte ki. Ekkor engedte először meglátni az ő sajátos, személyes igazság-magocskáját.

Egy másik kollégánő, akit 25 éve ismerek, és nyíltan egyházellenes, szintén a „hogyvagy-padon” egy hosszú, monológjellegű,

magánéleti panaszáradat végén mondta: „Neked azért nagyon jó, hogy van hited.” Egy 60 év körüli, meglehetősen cinikus férfikollégám, aki az ötödik házasságában él, szokatlan tollászkodásomat látva kérdezte meg:

„Mi van? Új pasi?” „Nem – válaszoltam –, házassági évfordulónk van, és jön értem Balázs, hogy megünnepeljük.” Nevetve válaszolta: „Úgyis el fog múlni!” Én viszont teljesen őszintén tudtam neki mondani: „Mi a házasságunkat komolyan, örökre gondoljuk.” Könnyes szemmel válaszolta: „Én még soha nem gondoltam így egy kapcsolatra!”

A „hogyvagy-padot” a diákjaim és a visszajáró volt diákjaim is szívesen használják, elpötyöggetni a kamasz vagy fiatal felnőtt életükben megélt örömeiket és nehézségeiket.

Őket látva mindig újra megtapasztalom, hogy Jézus szavai mennyire igazak, amikor azt mondja: „Legyetek olyanok, mint a gyermekek!”

A kollégák ugyanis kizárólagosságot követelnek a padon, körbebástyázzák magukat motyóikkal, hogy véletlenül se telepedhessen le más melléjük. Ha pedig már ül valaki a „hogyvagy-padon”, az újonnan érkező jelzi, hogy inkább majd később visszajön. Ezzel szemben a diákjaim, más tanulók megjelenésekor hellyel kínálják egymást.

A „hogyvagy-pad” sajátossága, hogy jellemzően nekem csak figyelni, kérdezni, bólogatni, esetleg csokit adni szükséges. A helyzet azonban közel sem reménytelen, a kölcsönös szeretet felé biztosan sok út vezet. Az utóbbi félévben már többen megkérdezték: „És te, hogy vagy?” // **G. H. Zita** – Budapest

Szemükbe néztem

Egy nap, amikor az iskolába mentem, egy banda megtámadott az aluljáróban. Megrugdostak, ököllel ütöttek, és a földre kerültem. A mobiltelefonomat akarták megszerezni. Amikor elmentek, nem tudtam felkelni a testemben és a lelkemben érzett fájdalomtól. Azt kérdeztem magamtól: „Miért pont engem?” Egyre nőtt bennem a harag. Az iskolában elmondtam néhány társamnak, ami velem történt, de senki sem értette meg a fájdalmam, nagyon rosszul esett. Éjszakákon át álmatlanul sírtam haragomban, miközben filmszerűen újraéltem az aluljáróban történt jelenetet. Csak később tudtam elmondani azoknak a barátaimnak, akik hozzám hasonlóan az evangéliumot élik, és ők segítettek, hogy megtegyem, amit eddig lehetetlennek tartottam: megbocsátani a támadóimnak. Amikor a bíróságra mentem az azonosításra és a perre, megbocsátás volt a szívemben, és nehézség nélkül a szemükbe tudtam nézni. //

T. Minuta blogjáról – Olaszország

Forrás: focolare.org

Fordította: **Horváth Viktória**

OKTÓBER

„Vezessen
benneteket
a Lélek, akkor
nem vagytok
alávetve
a törvénynek.”

(Gal 5,18)

St. Macartin's Cathedral, Enniskillen, County Fermanagh, Northern Ireland

Szabadság a Lélek vezetésében

Pál apostol levelet írt a galáciai keresztényeknek (ez a terület a mai Törökország középső részén helyezkedik el), ahol ő maga evangelizált, és így különösen a szívén viselte a sorsukat.

Ebben a közösségben néhányan úgy gondolták, hogy a keresztényeknek meg kell tartaniuk a mózesi törvény minden előírását ahhoz, hogy Istennek tetsző módon éljenek és eljussanak az üdvösségre.

Pál azonban leszögezi, hogy többé nem vagyunk „alávetve a törvénynek”, mert Jézus, az Isten fia és az emberiség megváltója saját halálával és föltámadásával mindenki számára úttá lett az Atyához. Ha hiszünk benne, ez megnyitja a szívünket Isten lelkének működésére, aki vezet és elkísér az élet útjain.

Pál szerint tehát nem arról van szó, hogy nem szükséges betartanunk a törvényt. Sőt, azzal éljük meg legmélyebben és legnagyobb odaadással, ha a Lélek vezetésére hagyatkozunk. Néhány mondattal korábban ugyanis így ír: „az egész törvény ebben a mondatban teljeseedik be: Szeresd felebarátodat, mint saját magadat.” (Gal 5,14)

A keresztény szeretetben, mely Isten és a felebarátok felé irányul, ott van a gyermeki szabadság és felelősségérzet: Jézus példája szerint meg vagyunk hívva, hogy mindenkit szeressünk, elsőként szeressünk, úgy szeressük a másikat, mint önmagunkat, még azokat is, akiket ellenségnek érzünk.

Az Istenből fakadó szeretet arra ösztönöz, hogy felelősségteljes emberek legyünk a családban, a munkahelyen, és mindenütt, ahol megfordulunk. Arra kaptunk meghívást, hogy kapcsolatainkat a béke, az igazságosság és a törvényesség jegyében építsük.

A szeretet a legbiztosabb alapja közéleti-ségünknek is, ahogy Marie meséli: „Párizs külvárosában tanítok, egy hátrányos helyzetű városnegyedben, a diákokat tekintve pedig multikulturális népesség körében. Több tantárgyat érintő projekteket indítottam el, hogy közösen dolgozhassunk, a kollégákkal is megélhessük a testvériséget, és ezt a hiteles példát állíthassuk a diákok elé. Már megtanultam, hogy ne

várjak azonnali eredményeket, amikor látom, hogy egy tanítványom nem változik. Fontos, hogy továbbra is bízam benne, mellette álljak, értékeljem és jutalmazzam. Néha úgy érzem, semmi nem változik, máskor azonban kézzel fogható jelét látom, hogy a felépített kapcsolatok gyümölcsöt hoznak, mint például az egyik lány esetében, aki egyáltalán nem viselkedett építően az órákon. Higgadtan és határozottan elmagyaráztam neki, hogy a békesség érdekében mindenkinek meg kell tennie, ami rajta múlik. Ő pedig ezt írta utána: »Sajnálom, hogy így viselkedtem. Többé nem fog előfordulni. Tudom, hogy a tanárom konkrét tetteket vár tőlünk, nem ígéreteket, és ilyen értelemben szeretnék lépéseket tenni. Ön olyan ember, aki nekünk, a tanítványainak igazi értékeket mutat, és kedvet ad, hogy meg is akarjuk valósítani ezeket.«¹

Szeretetben élni nem egyszerűen a saját erőfeszítésünk eredménye, hanem a nekünk ajánlékozott Szentlélek műve. Tőle folyamatosan kérhetünk erőt ahhoz, hogy egyre szabadabbak legyünk az önzés rabságától, és szeretetben éljünk.

Chiara Lubich így ír: „A szeretet mozgat bennünket, és sugallja, hogyan válaszoljunk bizonyos helyzetekre, és mit lépünk, amikor döntenünk kell. A szeretet tanít meg különbséget tenni: ez jó, ezt megteszem, ez rossz, ezt nem teszem. A szeretet készlet arra, hogy a másik javát keresve cselekedjünk. Nem kívülről vezetnek bennünket, hanem az az új életelv vezérel, amelyet a Szentlélek ültet el bennünk. Erőnk, szívünk, elménk és minden képességünk működhet a Lélek szerint. A szeretet által egész lényünk teljes mértékben Isten tervének szolgálatába áll, mely így megvalósulhat rólunk és az egész társadalomról is. Szabadon szeretethetünk.”² ///

Letizia Magri

Fordította: **Reskovits Ágnes**

¹ „Un'insegnate nei sobborghi di Parigi” – Maria A. (Párizs) tanúságtétele – „La grande attrattiva del tempo presente”, Castel Gandolfo 2018. március 3. (ld. www.focolare.org)

² C. Lubich, Quella voce 'dentro', in „Città Nuova” 50 (2006/10), p. 9.

A szeretet nem költözhet el

50 év házasság, 7 gyermek és 17 unoka: ezek Anna és Claudio családjának „statisztikai adatai”. „Isten szeretetének eszközei szeretnénk lenni.”

Miközben az olasz házaspár az életük történetét meséli, olyan természetességgel adják át a szót egymásnak, mintha ennyi évi házasság után egy emberré váltak volna. Anna ezzel kezd: Amikor összeházasodtunk, az lelkesített bennünket, hogy láttuk a családjunk növekedését. Senkit sem ismertem abban a kisvárosban, ahová a munkalehetőség miatt költöztünk. Én veztettem a háztartást és vártam, hogy a férjem este hazajöjjön. Boldogok voltunk, de ... valami hiányzott. Egyik vasárnap mise után egy pappal beszélgettünk a templom előtt. Meghívtuk magunkhoz, és ő elhozta a *Città Nuova*, az olasz *Új város* újság egyik számát. Később elhozta az *Életigét* is. Úgy gondoltuk, hogy mi is elkezdhetnénk élni az evangélium ígét.

Claudio veszi át a szót: Jó állásom volt. Olyan gépeket készítettünk, amik a mozifilmek részére hívták elő a filmet. Azonban amikor a tulajdonos meghalt, problémák támadtak az örökösök között. Ekkortájt felajánlottak egy másik nagyon jól fizető állást, de mint megtudtam, a filmek tartalma, amiknek készítésében közreműködnöm kellett volna, etikai szempontból elfogadhatatlan volt. A feleségem és én egyetértettünk abban, hogy nem szabad elfogadnom az állást. Nem sokkal később egy másik állást ajánlottak, de sokkal kevesebb fizetésért. Addigra megszületett a második gyermekünk, és több kiadásunk lett, mégis elfogadtam a második állást bízva abban, hogy megleszünk valahogy. Mivel sok volt a munka, szükségem volt egy munkatársra. A HR-osztály egy nehéz embernek tartott valakit javasolt. Amikor először találkoztam vele, ezt mondta: „Ha azt hiszi, hogy munkára foghat, nagyon téved.” Megértettem, hogy nekem kell majd az ő részét is elvégezni, de a családban elhatároztuk, hogy mindenkit szeretni fogunk, így nem fordultunk vissza. Aztán igazán élvezni kezdte a munkát, és emlékszem, hogy karácsonykor egy kis vonatot hozott újságpapírba csomagolva a fiamnak.

Anna folytatja: A harmadik babát vártuk, amikor egy újabb állást ajánlottak Claudionak. Elköltöztünk, és a többi négy gyerek már abba a városba született. Egy kis „törzset” alkottunk, élveztük az életmódunkat, a békét és harmóniát, amit próbáltunk mindig fenntartani. Én is dolgoztam. Németet tanítottam egy középiskolában, és ez azt jelentette, hogy mindig sok dolgom volt. A gyerekek sokat segítettek egymásnak a tanulásban, és néha vacsorát főztek. Az iskola mintegy 30 km-re volt az otthonunktól, és emlékszem, hogy egy esős este busszal jöttem haza, és azon

Forrás: focolare.org

gondolkodtam, hogy mire hazaérek, bőrig ázom. Abban az időben nem voltak még mobiltelefonok. Amikor leszálltam a buszról, a megállóban várt az egyik gyermekem egy nagy esernyővel.

Néhány évvel később, amikor már kilencen voltunk (plusz egy macska), a férjem munkája miatt megint költöznünk kellett. Először nagyon bizonytalan voltam. Aztán eszembe jutott, milyen nehéz volna neki heti ötször egy szállodában aludni. Iránta való szeretetből bejegyeztem, hogy újra bőrröndbe tegyünk mindent. Megértettük, milyen fontos, hogy mindig egységben legyünk, és gyakran imádkoztunk együtt a nehéz időkben. Napközben egyedül voltam, de tudtam, hogy ő mindig velem van. Néha vacsora után sétáltunk egyet a ház körül, csak hogy egy kicsit kettesben tudjunk lenni.

Claudio fejezi be a történetet: Gyermekeink már mind házások. Egyikük különvált a feleségétől, és ez nagy fájdalom számunkra. Nemrég részt vettünk egy zarándoklaton, és Máriára bíztuk ezt a helyzetet. Eleinte azért imádkoztunk, hogy a család újra egyesüljön. Aztán azt gondoltuk, hogy jobb, ha azt kérjük, hogy a szívük megtérjen. Végül megértettük, hogy azért kell imádkoznunk, hogy mi megtérjünk. Amikor vége volt a zarándoklatnak, elhatároztuk, hogy arra fogunk figyelni, Isten mit kérhet tőlünk. Az Ő szeretetének eszközei akarunk maradni. Egy családban a szeretet az egyetlen, aminek nem szabad költöznie. ///

Forrás: focolare.org

Fordította: **Horváth Viktória**

Utazás ajándékba

► Feketéné Éva //

Egyik gyermekünk a Chemin Neuf Közösség Marseille-ben levő lelki gyakorlatos központjában dolgozik önkéntesként. Felmerült, hogy ez évben meglátogathatnánk. Bennem a különböző félelmek (nyelvtudás hiánya, az utazásra előjövő vagy súlyosbodó egészségügyi problémák, a második unokám születési idejének közelsége) domináltak, ezért megkérdeztem, mi lenne, ha én itthon maradnék. Gyermekem azonnali válasza – „szeretném, ha eljönnél” – megértette velem, hogy részemről az a szeretet, ha saját félelmeimet félretéve ígert mondom az útra.

Gyermekeink mindent megszerveztek. Nekünk (szülőknak) kevés teendő jutott, én magamban még mindig abban bízom, hogy valami közbejön, de nem így történt. A végletekig kifáradva, a szabadság miatt előre dolgozva eljött az indulás ideje, ráadásul egy nappal korábban, mint ahogy én emlékeztem.

A kint töltött nyolc nap alatt sok csodálatos élményben volt részünk. Gyermekünk sokat, erőn fölül dolgozott azért, hogy felejtethetetlen legyen számunkra ez a néhány nap. Irántunk való szeretete hatotta át a gazdag, nekünk készített programot. De, ami nekem a legtöbbet jelentette, az az együtt töltött idő volt, amikor sétáltunk, kirándultunk, hajóztunk, francia misén és imaórán vettünk részt és sokat beszélgettünk, együtt szolgáltunk, dolgoztunk a háznál, énekelünk. Az „együttjátás” sem maradt el, társasjáték, kártyázás mellett új, az internet világával kapcsolatos játékok is felszínre kerültek. Jó volt megtapasztalni azt, hogy az internet világa is lehet közös öröm forrása, ilyen módon is összeköthet.

Külön ajándék volt számunkra egy Marseillei-ben élő fokolár-családdal való találkozás(ok). Kintlétünk idejére esett a Genfest javára rendezett ebéd, amelyre minket is meghívtak, mint gyermekünk családját, aki a részünkről éneklést is vállalt. Belecsöppentünk ebbe a történetbe: segítettünk az előkészületekben, az ebéd alatt elénekelünk egy magyar dalt.

”

***A kölcsönös
szeretet
összekötött
minket, Jézus
jelenlétének
megtapasztalása
a mennyországot
hozta a földre,
Marseille-ba.***

Először a 10 €/fős ebédre nemet mondtunk, mivel ez számunkra jelentős plusz kiadásnak számított, de később egyszerre született meg bennünk az a gondolat, hogy ígert mondjunk erre is. Az, hogy tehetünk valamit a Genfestért, többet jelentett nekünk ennél az összegnél.

Megtapasztaltuk az egy családhoz tartozást, amely nem fejezhető ki csupán abban, hogy kedvesen fogadtak, meghívtak vacsorára a fokolárba, kivíttek a buszállomásra (amikor kiderült, hogy május elsején nincs helyi buszközlekedés a városban), Nizzában két éjszakára átadta lakását az egyik fokolarina. Ennél sokkal több történt, azonnal otthon éreztük magunkat! A legfontosabbat, a lelket adták otlétünk alatt. A kölcsönös szeretet összekötött minket, Jézus jelenlétének megtapasztalása a mennyországot hozta a földre, Marseille-ba.

És még Bercike, második unokánk is megvárt a születésével! Mi ez, ha nem a Mennyei Atya végtelen, gondviselő szeretetének megnyilvánulása? Végtelen hálaadás van bennem.

Sokat jelent nekem, hogy férjemmel, Bélával ezt az időszakot is közösen éljük. Együtt keressük, nézzük meg a lehetőséget, hogy mikor melyikünk és hol tud segíteni a talentumaink felhasználásával is. //

Bíróság másként

Egy Indianapolisban élő muzulmán vallású afroamerikai bírót Chiara Lubich karizmája arra indította, hogy egy különleges bíróságot hozzon létre mentális vagy lelki problémákkal küzdő emberek számára.

David Shaheed 1999 óta polgári peres bíró az indianapolisi Marion Bíróságon. 2007-ben az Év Bírójának választották a rabok és kábítószer miatt vádoltak között végzett munkájáért. Afroamerikai és muzulmán, szenvedélye a jog és a vallásközi párbeszéd. 2009 óta az indianapolisi Vallásközi Szövetség elnöke. Elcsodálkozunk életrajzának sokszínűségén, de amikor beszélgetni kezdünk, Dr. Shaheed megnyugtat minket egyszerűségével és nyitottságával, miközben hitéről és arról a kapcsolatról hallgatjuk, amely Chiara Lubich-hoz fűzte. „Abban segített nekem Chiara, hogy túllépjek a hitbéli különbözőségeken, megtanuljam, hogy milyen fontos másokat segíteni és megérteni.

De ez nem maradt elmélet számomra, mert Chiara a kezembe adta az eszközöket is, amivel mindezt éljem és kifejezzem.” A bíró abból a tapasztalatból merített a bíróságán kezdeményezett reformhoz, melyet Chiara Lubich a második világháború pusztítása idején átélt. „A világ ennek a hatalmas háborúnak a nyomása alatt szenvedett. Ez a fiatal trentói lány mégis felül tudta múlni személyes félelmeit azért, hogy enyhítse mások szenvedéseit. Tanúsága arra bátorított, hogy egy különleges bíróságot hozzak létre pszichológiai és drogfüggőséggel küzdő emberek számára.”

Szakított azzal a bírósági hagyománnyal, hogy egyszerű bírói döntéssel határozzák meg a pszichológiai-, alkohol- vagy drogfüggőséggel küzdő vádlottak kezelését, ugyanis előre lehetett tudni, hogy ez nem fogja elősegíteni a vádlott rehabilitációját. Arra kérte kollégáit, hogy figyeljék meg a börtön vagy próbaidő hatását az elítélt életére, sokan ugyanis újra bíróság elé kerültek újabb bűncselekmények miatt, anélkül, hogy kezelést kaptak volna. A kezdeti szkepticizmus és zavar után hamarosan a helyi bíróság bírái is felismerték a probléma összetettségét és közösen elhatározták, hogy „a legkisebbeket szolgálják”. Tavaly egy különleges szekciót hoztak létre „különleges” emberek számára. Itt a vádlottaknak személyre szabott tanácsokat és gyógymódokat ajánlanak a börtönben is és a bíróságon is, ezáltal az egész jogi folyamat a

személy szükségleteire épül a büntettek elítélése és büntetése helyett.

„Amerikában nőttem fel, ahol a faji megkülönböztetés évszázadokra nyúlik vissza, de a Fokoláre segített felismerni, hogy nem minden fehér ember fordul ellenségesen az afroamerikaiak felé. Ez egy felszabadító tapasztalat volt számomra, mert addig ennek a felfogásnak a hatása alatt éltem, és ekkor lettek először európai származású barátaim is. A Fokolártól azt tanultam, hogy Jézus egész életében irgalommal és együttérzéssel viseltetett mások felé. Elkezdtem így élni a hivatásomat és részvétet tanúsítani mások iránt. Számomra azt jelenti a fokolár-közösséghez tartozás, hogy a lehető legjobban élem Isten tulajdonságait a Korán írása szerint: a szeretetet, irgalmat és együttérzést.”

Chiara Lubich halála után tíz évvel az indianai bíró azt kívánja a Mozgalom számára, hogy „a párbeszéd folytatódjék, mert a Fokoláre a különböző vallások, etnikai csoportok és nemzetiségek közötti találkozás egyik legjobb modellje. A korunkban jelen lévő erős nacionalizmus légkörében, ahol az egyén saját érdekei állnak a középpontban, a mi tapasztalatunk épp az ellenkezőjéről szól, hiszen azt mutatja, hogy Isten igéje az embereket arra vezeti, hogy találkozzanak egymással, nem pedig elzárja őket egymástól, és ez nem csak a hívők és a vallások számára példa, hanem egy olyan életpélda, ami segítheti az országunkat.” //

forrás: focolare.org

Fordította: Horváth Viktória

”

Abban segített nekem Chiara, hogy túllépjek a hitbéli különbözőségeken, megtanuljam, hogy milyen fontos másokat segíteni és megérteni.

Hivatása önkéntes – 5.

Fotó: Perőcsényi Éva

Sorozatunkban a Fokoláre Mozgalom egy-egy önkéntese mutatkozik be.

Smohay Ferenc

”

Éreztem Mária jelenlétét, és az Isten adta teljes szabadságot, hogy én választhatok, viszont ez a döntés végleges.

Háromgyermekes családapá vagyok, munkám szerint közgazdász, közösségi gazdasági vállalkozó, informatikai auditor és belső ellenőr, a civil életben a Káposztási Családok Egyesületének egyik alapítója, elnöke. Családommal a budapesti Káposztásmegyér II lakótelepen élünk, a helyi Szentháromság Plébánia közösségéhez tartozunk. Nagyon szép családból jövök. A neveltetésem – szüleim állandó szeretete egymás iránt és irántunk két öcsémrel – az az alap, ami miatt egyáltalán hinni tudok Isten végtelen szeretetében. Gyermekek- és ifjúkoromban lelkes hittanos és ministráns voltam Szegeden az Alsóvárosi Ferences Templomban. A ferences lelkiség, közeg, a szerzetes testvérek vidám, elkötelezett jelenléte sokat alakított rajtam. 17 éves lehettem, mikor ferences papszentelésen vettem részt Csíksomlyón. A három, nálunk 5-10 évvel idősebb testvér szentelése közben ministránsként ott ültünk a Szűzanya képe alatti lépcsőkön. Akkortájt kellett jelentkezni felvételre. Világosan kirajzolódott előttem jövőm két lehetséges forgatókönyve. Az egyik, hogy papként egy templomi közösséget vezetek, nagy kirándulásokkal, eseményekkel. A másik, hogy közgazdászként, a felhőkarcolók, a gazdaság világába viszem Jézust. Éreztem Mária jelenlétét, és az Isten adta teljes szabadságot,

hogy én választhatok, viszont ez a döntés végleges. Az utóbbit választottam.

A Fokoláre Mozgalom tagja vagyok lényegében születésem óta. Sokat kaptam a lelkiségtől, és a mozgalmabeli kortárs és felnőtt barátaimtól. Volt néhány év, amikor nem nagyon kapcsolódtam be, de akkor erős volt a ferences plébánia hitbéli megtartó ereje. Amikor Budapestre jöttem egyetemre, újra bekapcsolódtam a genek (ejtsd: dzsenek, a lelkiséget elkötelezetten élő fiatalok) életébe. 2000-ben Rómába, az Ifjúsági Világtalálkozóra menet megálltunk egy estére Loppianóban, a Fokoláre városkájában. Épp nem volt a közelemben senki, amikor mintha Isten közvetlenül megszólított volna: „Gyere ki ide, Loppianóba, gen képzésre!” Azonnal jöttek a kérdéseim: „De mi lesz az egyetemmel? ... És a nemrég indult kis informatikai vállalkozásunkkal? ... És nem is beszéllek olaszul!” De hallottam a választát: „Bízd rám! Itt a helyed.” Miután elfogytak az érveim, azt mondtam, hogy jó, legyen így. 2001-ben tehát ott töltöttem egy felejthetetlen fél évet.

Feleségemet, Gyöngyöst közvetlenül a hazatérésem után, egy Máriapolin ismertem meg. Első látásra felfigyeltünk egymásra. Kimondhatatlanul hálás vagyok Istennek, hogy ilyen feleséget adott nekem, aki szintén Isten önkéntese, s akivel így

teljesen egy lelki alapon állunk, együtt tudjuk élni az életigét, Jézus jelenlétét kölcsönös szeretetünk által, és ebben a szellemben nevelni három gyönyörű gyermekünket.

A Fokoláre-ban egy modern, közösségi, forradalmi úton járok (a szeretet forradalmát értem alatta), és ez ad erőt, érzékenységet, jó lelki alapot és állapotot ahhoz, hogy szeretettel forduljunk mindenki felé.

Ennek egyik fénylő példája a Káposztási Családok Egyesülete, amit feleségemmel, Gyöngyössel, és tíz másik családdal együtt alapítottunk hét éve. Ez egy civil szervezet, melynek célja a közösségteremtés, hogy a mintegy tízezer fős Káposztásmegyér II lakói egyre inkább ismerjék és segítsék egymást. Levelezőlistát üzemeltetünk, amin sok fontos információ, hír, segítség áramlik nap mint nap. Számos program és rendezvény mellett közösségi tereket is kezdeményeztünk: több mint öt éve alakult meg a Megyeri Klub, ami rendszeres találkozásoknak ad otthont (baba-mama, az ifi és nyugdíjas klubok). Idén szeptemberben pedig megnyílik a KCSE Grund Közösségi Iroda és Tér. Mindezen tevékenységek fő koordinátora művelődésszervező feleségem.

A munka területén is ez a lelki háttér kellett ahhoz, hogy öt éve elinduljak egy új szakmai úton: felmondtam korábbi munkahelyemen, egy nagy nemzetközi cégnél, hogy a közösségi gazdaság elvei mentén elindítsak egy új üzletágot egy kisebb cégben, egységben a magyar és svájci tulajdonossal. Ez önmagában is egy csoda: tavaly óta heten vagyunk az üzletágban, az ötven fős cégen belül.

A közösségi gazdaság részeként pedig immár második éve működik a közösségi gazdasági vállalkozói klub, évi hét találkozási alkalommal, ahol a fokoláre lelkiség egy-egy aspektusának szemszögéből beszéljük át a saját vállalkozásunkat, megosztjuk tapasztalatainkat, küzdelmeinket. Ez is nyitott: szeretettel várunk minden hasonló gondolkozású vállalkozót. A fentiekén túl ez a lelkület segít apróbb(nak tűnő) lépések megtételében is. Gyöngyössel együtt nagyon fontos számunkra az életige gyakorlattá váltása. Nemrég Gyöngyös influenzás volt, és az aktuális ige élése (szolgálat) sokat segített abban, hogy örömmel mosogassak el este tíz és éjfél között. ///

Szerkesztette: **Prokopp Katalin**

A Fokoláre Mozgalomban „Isten önkéntese” vagy. Mutasd be ezt az utat néhány szóval!

Isten önkéntesei a szabályzatunk szerint „olyan világiak, akik elkötelezik magukat, hogy radikálisan élék az egység evangéliumi lelkiségét... mely Istenhez vezető személyes és közösségi út egyszerre...” Nekem is ez az utam Isten felé, közösségben a családommal, önkéntes társaimmal, munkatársaimmal, a lakókörnyezetemmel együtt. Célunk az egész Fokoláre Mozgalommal együtt az, hogy „legyenek mindnyájan egy”, valóban mindenki, nem válogathatunk. Emiatt szerintem kifejezetten a mi hivatásunkba tartozik, hogy kimenjünk a „végekre”, és ott találkozunk az emberekkel, meghívjuk őket egy közösségi életre. Nem szabad bezárkózni, csak a biztonságos, belső katolikus közegben mozognunk. Ki kell lépniük.

Közösségeket alkottok. Ez mit jelent számokra?

A történetek, amelyeket megélünk, és megosztunk egymással, nagyon inspirálóak tudnak lenni. Egyik önkéntes társam például elmesélte, hogy olyan módon igyekszik közösséget alkotni a saját szakmáján belüliekkel, hogy felvet érdekes szakmai problémákat, helyzeteket, amelyekre nincs még kidolgozott megoldás vagy szabályozás, hogy együtt gondolkodjanak rajta. Ez engem arra ösztönzött, hogy a saját szakmámban hasonló módon építsem a közösséget.

Egy elfoglalt édesapa és szakmailag leterhelt ember miért vállal be pluszt?

Az a tapasztalatom, hogy ez nem egy plusz dolog, ami időt, energiát visz el, hanem egy olyan alap, ami minden más tevékenységhez, kötelességhez erőt, perspektívát, értelmet ad.

Éljen a fantázia!

A gyermek fejlődését sokkal inkább a maga alkotta belső képek segítik, ezért szükséges a médiával való találkozását tudatosan szabályozni.

► **Visy Petra** // // // //

*Pszichológus,
jelenleg Győrben
dolgozik iskolás
fiatalokkal,
valamint párokkal
és családokkal.*

Test: a lélek lenyomata

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy gyermek, aki szüleivel élt egy erdőszéli házikóban. A gyermek kedves volt és nyitott a világra, de eddigi rövid élete során nem lépett ki a szülei építette házikó szűk vonzáskörzetéből, társas kapcsolatai is az ő hármaskra korlátozódtak. Édesanyja szorgalmas, vidám természetű nő volt, egyetlen gyermekéért bármit megtett volna. Édesapja halk szavú, melegszívű férfiként természetes bölcsességgel állt az élethez és a családjához. Mesénk főhőse egyetlen forrásból táplálkozott a világ dolgait illetően: a szülei elmeséléseiből. Minden este, lefekvés előtt, felvontuk előtte a történetek szereplői – a naiv kislány és a ravasz nővér; a pökhendi legidősebb fiú és a bölcs, igazságos király; a jószágos keresztanya és az álságos mostoha; a következetes gazda

és a szeleburdi, humoros kiskondás –, akikkel újabb és újabb kalandok történtek, hol boldog, hol feszültséggel teli, hol bizarr befejezéssel. Így tanulta a gyermek az élet folyását...

Fantáziánk tükörcserepei

A bevezető történetet olvasva – a főhőshöz hasonlóan –, bizonyára mindannyiunk fejében formálódni kezd egy édesanya, egy édesapa és gyermekük. Elképzeljük az erdő széli házikót, annak környezetét, a színeket, a kontrasztokat, a napszakot, az időjárást és még ki tudja, mi mindent. A képzeletünkben kibomló festmény táplálkozik belső világunkból, aktuális vagy éppen állandósult érzelmi és hangulati állapotunkból, eddigi átélt tapasztalatainkból, életünk fontos szereplőinek vonásaiból, utazásainkból és így tovább. Ha

rendezhetnénk egy felvonulást gyermek-kori klasszikusaink fantáziánkban megjelenő karaktereiből, nem lenne két egyforma Nemecek Ernő, Tutajos, Pósalaky úr, Hófehérke vagy épp gonosz mostoha. Így alkotja meg fantáziánk a belső képet, amikor hallunk egy mesét – bár a felnőtteknél az átélt tapasztalatok és élmények gyarapodásával talán kevésbé elrugaszkodottak ezek a képek, egyre inkább hasonlítanak valakihez vagy valamihez. A gyerekek képzelete viszont alkalmas arra, hogy gazdag, kifejező, egymásból burjánzó képek százait alkossa. Alkalmas rá... – nem véletlenül használom ezt a kifejezést. Ahhoz ugyanis, hogy ez a fantáziatevékenység működjön és fejlődjön, ingerre, szikrára, táptalajra, feladatra és olykor kísérőre van szükség. Az esti meseolvasásnál mindez megvalósul, hiszen a képeket a gyermek képzelet el, de ha kérdése van, kéznél van a kompetens, világ dolgairól többet tudó felnőtt, akinek azt felteheti. Minél kevesebb készen kapott információ és kép áll tehát rendelkezésére, annál többet kell tréningeznie a fantáziáját. Képzeld el, hogy gyermekeink fantáziája egy kaleidoszkóp. Tele tükrökkel, melyek által színek, formák, vonalak kavalkádját láthatjuk. Ez a kavalkád folyton változik, formálódik a mozgás által. Nincs két egyforma kaleidoszkóp, nincs két egyforma fantázia, nincs két egyforma vizualizált kép. A formák gazdagsága, sokrétősége is eltérő – ez a benne lévő tükrök mennyiségétől függ. Minél több a tükrök, annál összetettebb a forma. Mi, szülők,

a történeteink, az elmondott-felolvasott meséink maguk a tükrök: minél több van belőlük, annál varázslatosabb gyermekeink „kaleidoszkópjának” mintázata.

Készen kapott képek átka

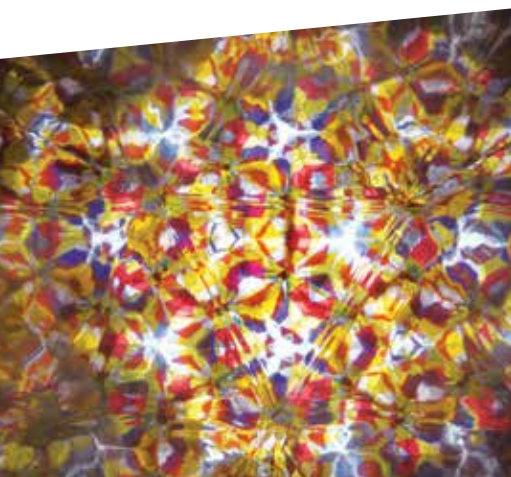
Minden készen kapott, mozgó kép pedig elvesz egy-egy tükröt, megállítja a kaleidoszkóp mozgását, amitől a mintázat inkább megdermed, lehorgonyoz. Ilyen készen kapott, mozgó kép érkezik a gyerekek felé a televízióból, a YouTube-ról, a számítógépes játékokból. Az így kapott történetekben a karakterek előre kidolgozottak, a rajzoló fantáziájának szüleményei, melynek következtében a nézőnek, vagyis a gyermeknek szinte már nincs is vele dolga. De csak ami az elképzelést illeti. Más téren ugyanis sokkal több dolga van vele, mint gondolnánk.

Az agy, ugyanúgy, mint a többi testrészünk és szerveink, éretlenül, bizonyos értelemben fejletlenül állnak rendelkezésünkre a születésünktől számított néhány évig. Ahogy a csecsemő még nem tud mászni, a kis óvodás még nem képes nagy falatokat megenni és nehéz bőrdönt cipelni, úgy az agyunk sem képes néhány éves korunkban feldolgozni a mozgó, fényes, villogó, vibráló mesét. Megtévesztő ugyanakkor, hogy látszólag leköti 0-3 éves gyermekünket is, de nem tartalma és mondanivalója, sokkal inkább villódzó, izgalmas, újszerű természete miatt. Miközben lefagyva merednek a képernyőre, kézhez kapnak egy csomagot, aminek a felbontása, értelmezése olykor nem könnyű feladat, és életkoronként eltérő folyamatokat kíván meg. Emellett érzelmeket, gondolatokat, testi és lelki érzéseket generál, amelyeknek a befogadása küszködések árán megy csak, mint amikor egy túl nagy és kemény falatot akarunk letuszkolni a torkunkon. Ahogy a falat, úgy egy nem megfelelő animációs mese- vagy filmélmény is nehezen emészthető, ami akár rossz álmokban, nehéz gondolatokban, feszültségben is jelentkezhet.

Hiszen másképp fest egy gyermek „saját” boszorkánya, mint néhány, már felnőtt alkotó által megjelenített, mozgó, hangokat kiadó, arcokat vágó boszorkány.

Tudatosságra nevelés

A gyerekek ma már beleszületnek a mozgó képi ingerek világába. Szinte születésüktől kezdve érhetik őket hatások az okostelefonok, tabletek, tv képernyők által. Az első három évben előnyös, ha szinte egyáltalán nem, vagy csak minimálisan néznek tv-t, de a későbbi életkorokban tiltás helyett a médiavilág tudatos és helyes használatát kell megtanítanunk nekik (és előtte saját magunknak). Mit is jelent ez? Mindig legyünk tisztában azzal, hogy pontosan mit néz a gyermek a tv-ben, a YouTube-on, a tableten. Ha első alkalommal néz valamit, mindig együtt nézzük vele, hogy ott legyünk számára, ha bármilyen kérdése lenne. A látott mese így közös élmény lesz, amiről később is lehet beszélgetni, ha arra a gyermeknek igénye adódna. Érdemes úgy tekinteni a képernyőn nézett mesékre, hogy az is egy közös időtöltés, és nem gyermekfelügyelet, amíg mi elvégezzük a házimunkát. Persze, más a helyzet, ha korábban közösen megnézt és átbeszélt meséről van szó. Merjünk válogatni, merjük kritikusan szemlélni a kínálatot. Ezáltal ő is megtanulja, hogy a média tartalmait érdemes fenntartással kezelni, és nem válogatás nélkül befogadni. Emellett kiemelt jelentősége van az arányoknak: miből, mikor, mennyit nézhet. Alapvetően a gyerekeknek nincs igényük a televízióra, épp a szórakoztató és kimeríthetetlen fantáziájuk miatt, de vigyázzunk, mert könnyen rászokhatnak. Onnantól kezdve pedig nehéz újrahúzni a határokat. Figyeljünk rá, hogy továbbra is előtérben maradjon a felolvasott mese, bábozás vagy akár diavetítés. A közös élmény mellett gyermekünk ilyenkor teremtheti meg azokat a belső képeket, melyek igazán és megmásíthatatlanul csak az ő sajátjai. ///

Ősz a

Írta: **Barlay Ágnes**
Rajzolta: **Jánossy Zsófi**

A Nyár nagyon kitett magáért az egyszer volt hol nem volt országban. Melegített, érelt és perzselt is. De most már messze jár, elment délre, ott perzsel tovább. Ide pedig megérkezett az Ősz, és folytatta az érelelést, amit a Nyár megkezdett. Langyos melegével simogatta az almákat, szilvákat, szőlőket. Melegítette a legelőt is, ahol éppen egy gulya harapdálta a zöld fűvet. Egyszer csak, mint egy száguldozó felhő, megérkezett egy seregélycsapat. Leszálltak a rétre, és eleség után kutattak. Találtak is a fű között sok-sok pondrót, hernyót, gilisztát. Többen a tehenek hátára repültek, onnan szedegették ki a különböző élősködőket, így mindketten jól jártak.

– Mama, én már unom ezt a sok pondrófélet, nem tudsz valami finomabbat? Valami nasit szeretnénk! – sóvárgott Seregély Samu.

– Tudjátok mit, menjünk a szőlőhegyre! – És huss, az egész csapat felrepült. Fekete felhőként érkeztek a lankára, ahol békésen sütkéreztek a majdnem érett szőlőszemek. Durr! – hallatszott hirtelen egy nagy durranás.

– Mi volt ez?

– Csak ijesztgetnek minket, hogy ne együnk meg a szőlőt. De biztos, ami biztos, menjünk inkább az erdőbe. Ott is találunk bogyókat. – És huss, már el is száguldoztak, kivéve Seregély Samut, aki megbújt egy szőlőtőke alatt.

– Te miért nem mentél el? – kérdezte Muskotály Misi.

– Nagyon megijedtem, inkább ide bújtam. Hogy ti milyen finomak vagytok! Megkóstoltam egy szőlőszemet, ami lehullott a földre. Nagyon finom, édes!

– Ami lehullott azt nyugodtan edd meg, de minket ne, mert akkor megsérül a fűrtünk.

– De előbb-utóbb úgyis leszednek titeket, legalábbis ezt mondta a mamám. Mondd, te nem félsz attól, hogy leszednek?

– Persze hogy nem. Hiszen ezért születünk, hogy megérjünk és leszedjenek. Hogy örüljenek nekünk – mosolygott Misi –, akár így szőlő alakban, akár must vagy bor formájában. Képzeld el, ha nem szüretelnének

szőlőhegyen

le, itt száradnánk el anyákon, a szőlőtőn. Milyen szomorú lenne! Azt gondolná, hogy hiába születtünk. Akkor nem lenne értelme az életünknek, és az övének sem. Mondd, Samu, ti hogyan hasznosítjátok magatokat?

– Gondolod, hogy mindenkinek hasznosnak kell lennie?

– Igen. Úgy tudom, mindenkinek megvan a feladata a világban. Senki se született hiába

– mondta elgondolkodva Muskotály Misi.

– Hm. Azt hiszem, mi sok rovartól szabadítjuk meg a szántóföldeket. Hogy a rovaroknak mi a hasznuk, azt nem tudom.

– Talán, hogy tápláljanak titeket, és porhanyítsák a talajt, amíg meg nem eszitek őket.

– Milyen érdekes dolgokat tudsz te, Misi!

– Tudod, amíg érlelődök anyámon, a szőlőtőn, van időm gondolkodni. Meg aztán sok mindent hallok is. Anyám mondta, hogy amikor én már bor leszek, itt a hegyen nagyon hideg lesz, és mindent belep majd a hó. Nem tudom, akkor hol találtok majd ennivalót.

– Egy ideig még találunk, de amikor már olyan a helyzet, akkor elmegyünk délre, ahol melegebb van. De most még nem akarok arra gondolni, itt most nagyon jó.

– Igen, nekem is nagyon jó. Van még pár hetünk a szüretig. Örülök, hogy megismeretek, Samu! Sohasem beszélgettem még seregéllyel.

– Én sem beszélgettem még szőlővel. Sajnálom, hogy bor leszel, mert akkor nem látlak többé.

– Jó lesz bornak lenni. Jövőre pedig majd beszélgethetsz a húgommal. Üzenek neki, hogy nem kell tőled félnie, mert csak a lepotyogott szemeket eszed meg. És talán a társaidnak is megmondod, hogy így tegyenek?

– Megmondhatom, de ne reménykedj, hogy meg is értik. Jó dolog az a durrogás, akkor biztos, hogy elrepülnek. Igaz is, meg kéne keresnem őket. Az erdő felé mentek, azt hiszem.

Szia Misi! Örültem neked!

– Szia, Samu! Én is örültem. Látogass meg máskor is! Bizonyára találsz még leesett szemeket.

– Anélkül is szívesen visszajövök. Jó volt beszélgetni veled!

– Veled is! Viszlát!

Seregély Samu felszállt és elrepült. Misi pedig mosolyogva nézett utána, majd arcát a nap felé fordította, hogy tovább érlelődjön.

Szigorú időrendben

Bazsonyi Arannyal életemben talán egyszer találkoztam. Festő férjével, Vecsési Sándorral tartottak kiállításmegnyitót a néhai iskolámban. Bazsonyi Arany maga is festő volt, mindenki így ismerte, s csupán halála után derült ki róla, hogy egészen fiatal kora óta versel. A hagyatékából előkerült költeményeit Balatoni Teréz szerkesztette és válogatta kötetbe,

tőle tudom, hogy a festő-költő inkább titokban írta sorait, de nem volt hajlandó megalkudni, csak az igazat akarta megírni. Azt az igazságot, amelyet nagyon mélyen megsejtett az életről, legyen szó hitről, közéletéről (különösen a vasfüggöny idején), társadalmi kérdésekről vagy magánéletéről. Egyedi módon szemlélte a világot, sokszor nagyon magányosan. Életét végigkísérték fájdalmak,

de mindvégig a sziklaszilárd erkölcsi tartás és az Istenbe kapaszkodás is. Költői hangja engem magával ragadott, megfogott, pontosan olyan

volt belemélyedni a soraiba, mintha egy valaha lezárt, de most újonnan előkerült ládikából vennék kézbe kincseket. Egy gyötrelmeket, örömet, nyugalmat és békétlenséget megélt, múlt században született személy életútja tárult elém. Mivé lett a világ a gyermekkor óta? Milyenek az emberek, és hová rohannak? *Európa sugárútra, léggömbért...* Verseit valóban szigorú időrendben, a negyvenes évektől olvashatjuk egészen 2011-es haláláig. ///

Antal Gergely

BAZSONYI ARANY: SZIGORÚ IDŐRENDEN
Széphalom Könyvműhely – Orpheusz, Budapest, 2018

Világevők

Utaznak – esznek – isznak. Fanatikus étel- és életigenlők. A *Világevők* című dokumentumfilm olyan ételkritikus bloggerek mutat be, kiknek hobbijuk és bizonyos értelemben életcéljuk, hogy a világ legjobb éttermeiben egyenek, és ezért körbeutazzák a földgolyót. Utazásaikat, élményeiket, tapasztalataikat aztán megírják blogjaikon, melyeket százezrek, milliók olvasnak. Facebook-bejegyzéseiket annyian követik, hogy véleményük meghatározóvá válik, s elismeréseik befolyásolják a gasztronómiát kedvelők egyre népesebb táborát. Napjainkra ugyanis egyszerre lett divat és egyre erőteljesebb igény a tudatos, kifinomult ízléssel és igénnyel válogatott táplálkozás. A bloggerek segítségével pedig mi is bepillantathunk a tiszta konyhákba, elleshetjük egy-egy étel elkészítési és tálalási módját. Láthatjuk például, milyen a fekete gyökér borókában és füstben vagy milyen az igazán jó künefe. Barcelona, San Sebastian, Koppenhága, Párizs, New York, Hong Kong, London, Bangkok; mindenhol a legjobb éttermekbe kapunk bepillantást. Nincs is a *Világevők*

dokumentumfilmmel semmi baj azon kívül, hogy szigorúan tilos éhesen megnézni. A film világos és jól kommunikált mondanivalója, hogy a hagyományos luxusnak leáldozott. Új szempontok kerültek elő, melyekre oda kell figyelniük az étterem tulajdonosainak (is). A helyi alapanyagok fontossága, a környezettudatosság, egyál-

talán a tudatosság, és az ember egészségének megőrzése kerülnek fokozatosan előtérbe. Sőt, a végén még azt is megtudhatjuk, hogy a Föld leghíresebb világevőjének melyik a kedvenc magyarországi étterme... ///

Göbel Ágoston

VILÁGEVŐK (FOODIES)
svéd dokumentumfilm, 2014, 95 perc
Rendező: Thomas Jackson, Charlotte Landelius és Henrik Stockare

Közéleti kiadvány
ISSN 0865-0829

A Fokoláre Mozgalom lapja
www.fokolare.hu

Kiadja: Új Város Alapítvány
1163 Budapest, Ágoston Péter u. 25.

Számlaszám: OTP Bank Nyrt.
11705008-20434836

Felelős kiadó: Reskovits Ágnes

Szerkesztőségi cím:
1088 Budapest, Rákóczi út 29.
I. em. 5.
Telefon: +36-1-247-8876
ujvaros@ujvaros.eu

Terjesztés:
terjesztes@ujvaros.eu

Szerkesztők: Csikné Sisák Zita,
Antal Gergely, Kovács Bertalan,
Prokopp Katalin, Simkó Zsófia,
Tóth Judit, Feltserné Bernáth Mária

Terjesztés: Papp Katalin
Nyomdai előkészítés:
Krepler István, KHP Budapest Kft.

Nyomatás:
PR-Innovation Kft. Pomáz
Felelős vezető: Komornik Ferenc
Terjeszti a Magyar Posta Zrt.
Hírlap üzletág
Előfizethető a szerkesztőségben
Megjelenik évi 6 szám.
Egy példány ára: 700 Ft

www.ujvaros.eu

Kapcsolódó cikkeink
a 6-14. oldalon.

Fotó: Tibély Gergely

NÉZŐPONT

Írta és rajzolta:
Walter Kostner

Kostner W.

72 ÓRA

kompromisszum
nélkül

TÖBB VAGY, HA ADSZ!

2018. OKTÓBER 11-14.

„Amilyen mértékkel ti mérték,
olyannal mérnek majd nektek is.” Lk 6,38

HÁROMNAPOS ÖNKÉNTES IFJÚSÁGI AKCIÓ - ORSZÁGSZERTE ÉS HATÁRON TÚL!

TE IS SZERETNÉL TENNI A KÖRNYEZETÉDÉRT,
SEGÍTENI A RÁSZORULÓKON?
Csatlakozz, hogy segíthess! Tapasztaljuk meg együtt
az önkéntes munka örömét a 72 órával!

Regisztráld csapatodat, magadat vagy projektédet a 72ora.hu-n
szeptember végéig!

Gyere el 2018. október 11-én*, csütörtökön a rendezvény
megnyitójára, ahol átveheted a feladatodat!

A következő 72 órában tegyünk együtt másokért!

4. ÜNNEPELJ!

2018. október 14-én*, vasárnap
ünnepeljük együtt a közös munkát!

Van ötleted, hol lenne szükség lelkes segítőkre?
Szívesen segítenél régi óvodád, iskolád szebbé tételében,
de szükséged van társakra? Zavar a sok szemét az erdőszélen,
de egyedül sose végeznél az eltakarításával?
Honlapunkon a Regisztráció menüpont alatt
feladatot is feltölthetsz!

További információért nézz fel a 72ORA.HU-ra!

Ha kérdésed van, írd nekünk az INFO@72ORA.HU-ra!

*A helyi rendezvényekről és időpontjukról a 72ora.hu-n tájékozódhatsz
a 72 óráról / Hol csatlakozhatok? menüpont alatt a megyédre kattintva.

design: estercam.hu

WWW.72ORA.HU

/72ORA • /72ORA • /72ORA

A MAGYAR KATOLIKUS EGYHÁZ, A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ
ÉS A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ SZERVEZÉSÉBEN

Nemzeti Kulturális Alap

újváros
egy lap, ami összeköt

2018/5.